

A. RUDZYNSKI ATSIŠAKĖ TARNAUTI RUSIJAI

KAUNE VINIŲ DARBININKAI TURI ATLIKTI TRIJŲ VYRŲ DARBĄ

Urbanavičius visą gyvenimą dirbo prie vienerių staklių, o dabar turi dirbti prie trijų

BERLYNAS, saus. 18 d. — Kaune yra "Priekalo" fabrikas, kuriame gaminamos vynys, kirviai, vielos, replės ir kitoki gaminiai. Fabrikas yra senas, nors senų darbininkų mažai jame pasiliko. Artėjant Stalino 70 metų gimimo sukakčiai, "Priekale" buvo suauktas mitingas. Be vietos komunistų, kalbėjo iš centro prisijusieji.

Rusai išgyrė rusų Bašlikovą, specialiai šion dirbtuvėn atvartą dirbti. Pagal Bašlikovo planus dabar gaminami dirbtuvės stampai. Darbininkas Germanavičius pavadintas stachanoviečiu. Anksčiau jis dirbo taip, kaip dirba visi darbininkai. Praeitų metų pabaigoje jis pradėjo skubėti, jam būtinai reikėjo uždirbti tiek daug pinigų. Iki gruodžio 1 d. jis pagamino 7 tonas daugiau vielų, negu anksčiau pagamindavo, todėl ir gavo stachanoviečio titulą.

Urbanavičius visą gyvenimą dirbo prie vieno dirbtuvės staklių. Dabar rusai jį "išmokino" dirbti prie trijų staklių. Jis turi bėgioti nuo vieno staklių prie kito, kad uždirbtų mažiau, negu uždirbdavo nepriklausomos Lietuvos laikais. Dirbdamas prie trijų staklių, jis pagamino tiksliai vieną toną daugiau, negu jam buvo skirta. Stachanoviečiais paskelbti darbininkai Verbavičius ir Montvila.

MOKYTOJAI STUDIJOJA KLASTOTĄ BIOGRAFIJĄ

Visi Lietuvos mokytojai yra priversti studijuoti klastotą Josifo Stalino biografiją ir Stalino parašytą klastotą bolševikų partijos istoriją. Kiekvieną dieną leidžiama nauja biografijos ir partijos istorijos laida.

Išleidus naują, senoji surenkama, kad niekas negalėtų palyginti padarytų pakaitų. Stalino asmeniui nepalankūs faktai nutylimi, o kiti sąmoningai suklustojami.

VARO MOKINIUS Į KOMJAU- NIMO EILES

Lentvariuje yra septynmetė mokykla. Ten dėsto mokytojai Čiukas, Aleksejevičienė ir Bula-vina.

Šie mokytojai turi mokyt mokinius komunizmo ir vadinamos politgramatos. Lentvario mokytojai turi studijuoti jau minėtą Stalino biografiją ir partijos istoriją. Mokytojai viešai pasizadėjo vykdyti kompartijos suvažiavimo nutarimus, liečiančius švietimo reikalus.

Vien tiksliai Lentvario valsčiuje jau yra įsteigta 15 pionierių būrių. Lentvario mokykloje į rusiškus pionierius jau įrašyta net 150 jaunuolių.

JUHO PAASIKIVI IŠRINKTAS SUOMIJOS PREZIDENTU

Jis vienas surinko daugiau balsų negu komunistai ir kraštutiniai dešinieji

HELSINKIS, saus. 18 d. — Šiandien paskelbti prezidento, rinkimų daviniai rodo, kad dabartinis prezidentas Juho Paasikivi ir vėl išrinktas Suomijos prezidentu. Oficialiai Paasikivi dar neišrinktas, bet jis gavo pakankamą rinkimų skaičių.

Paasikivi vadovaujamos liberalinės demokratinės partijos pravedė 107 rinkimų. Socialdemokratai pravedė 65 rinkimų. Iš viso jis pravedė 172 rinkimų.

Tuo tarpu komunistų ir agrarų (kraštutinių dešiniųjų) partijos pravedė tiksliai 128. Vasario 15 dieną suvažiavus rinkimams, jie oficialiai išrinkti prezidentą.

SUOMIAI ATMETĖ STALINO REIKALAVIMĄ

Praeitų metų paskutinę dieną sovietų vyriausybė pareikalavo, kad suomių atiduotų jiems 300 tariamų karo kriminalistų. Sovietų valdžia norėjo paveikti suomių prezidento rinkimus.

Premjero Fagerholmo kabinetas svarstė sovietų notą, pradžioje klausimą iširti, bet nieko rusams nesakė visą rinkimų laiką. Komunistai negalėjo šios notos panaudoti rinkiminei propagandai.

Praėjus rinkimams, Fagerholm vyriausybė atmetė sovietų reikalavimą. Vakar suomių baigė rinkti prezidentą. Šian-

GALI BŪTI PAKAITŲ VY- RIAUSYBĖJE

Dabar Suomiją valdo socialdemokrato Fagerholm sudaryta vyriausybė. Socialdemokratai neturi reikalingos daugumos, bet kitos partijos jais pasitiki.

Atrodo, kad opozicijoje esanti agrarų partija randa daugiau pritarimo. Prezidento rinkimų metu už agrarus paduota daugiau balsų. Agrarai reikalauja leisti jiems sudaryti vyriausybę.

Rinkimų metu komunistai ir agrarai labai puolė Fagerholmo kabinetą, bet tuo tarpu dar nėra tikslų žinių apie galimas pakaitas.

Melagingai aiškina turtų grobimą

TOKIO, Japonija, saus. 18 d. — Peipingo valdžia per radiją pasakoja, kad Amerikos, prancūzų ir olandų vyriausybės sutikusios atiduoti konsulatų. Komentatoriai pridėjo, kad minėtų valstybių konsulai namus perleide.

Komunistai nepasakė kiniečiams, kad visų valstybių konsulai įteikė protestus dėl turto grobimo, o JAV įsakė savo konsulams išvažiuoti iš Kinijos.

Ežere palikti automobiliai



Žmonės, suvažiuavę žuvalti į Winnebago, Wis., ežerą, pasistatė savo automobilius ant ledo. Už kiek laiko jie patyrė, kad atskilo didokas ledo gabalas ir atsikrė juos nuo pakraščio. Žuvaltojai krantą pasiekė laiveliais, apie 50 automobilių teko palikti ant ledo.

Kinijoje siaučia di- delis badas

HONG KONG, Kinija, saus. 18 d. — Komunistų valdomoje Kinijoje pradėjo siausti badas. Patys komunistai apkaičiuoja, kad badas jau palietė 40 milijonų gyventojų. Peipingo valdžia organizuoja komitetus badaujantiems pagelbėti.

Prieš porą metų padarytas susitarimas su rusais kiniečiams labai nenaudingas. Iš siaurės Mandžiūrijos rusai išvežė javus, bet pradžioje gaminių neatvežė. Rusai išveža žaliavas, bet nieko neatveža.

Karvėms dėjo dirbti- nus dantis

WINCHESTER, Anglija, s. 18 d. — Jaunas galvijų pirklys, negalėdamas parduoti senų karvių, įdėdavo joms dirbtinus dantis ir gaudavo gražius pinigus.

Bedantės ir susenusios karvės daug gražiau atrodydavo, rinkoje už jas Douglas F. Clay gaudavo žymiai daugiau pinigų.

Teisėjas jam paskyrė vienerius metus kalėjimo už žmonių apgaudinėjimą.

Prašo išlaisvinti len- kus ir čekus

BERLYNAS, saus. 18 d. — Vakarų Berlyno mēras Ernst Reuter prašo vakarų valstybes išlaisvinti lenkų ir čekų tautas.

—Neužtenka kovoti vien tik už vokiečių laisvę, reikia taip pat vesti kovą už lenkų ir čekų laisvę, — pareiškė Reuter. —Turime kovoti už jų laisvę, jei norime taikos Europoje.

Jis nori, kad visos tautos iki Curzono linijos būtų išlaisvintos. Reuter tvirtina, kad atsigavusi Vakarų Europa daro didelį spaudimą į rusų pavergtus kraštus.

Vėliausios žinios

—Myron Taylor, buvęs prezidento Trumano asmeninis atstovas prie Vatikano, atsisakė iš šių pareigų. Toms pareigoms Taylorą paskyrė Franklin D. Rooseveltas. Pareigas jis ėjo 10 metų. Protestantų organizacijos reikalauja, kad prezidentas neskirtų jokio atstovo prie Vatikano.

—John L. Lewis vakar įsakė angliakasiams grįžti į darbą. Vietomis angliakasiai ruošė mitingus, kuriuose buvo patariama negrįžti į kasyklas be sutarties.

—Šiomis dienomis Suomijoje buvo labai šalta, siautė audra, prezidento balsavimuose galėjo dalyvauti tiksliai 60% balsuotų turinčių teisę piliečių.

—Sekretorius Acheson pareiškė, kad JAV nepripažins Kinijos komunistų valdžios, kol jie nerespektuos atstovų ir piliečių. JAV nepasitiki komunistais, nepasitiki ir marš. Chiang vyriausybę, sako Acheson. JAV norėtų, kad Kinijoje atsirastų trečioji jėga, atstovaujanti gyventojus, bet tuo tarpu tokios jėgos nematyti.

—JAV įsakė sulaukyti laivus, 1926 metais parduotus kiniečiams. Pasirodo, kad kiniečių valdžia įmokėjo tiksliai dalį pinigų. Dabar keli laivai yra Hong Kong uoste. Jūrininkai nori plaukti į komunistų kontroliuojamus uostus. JAV prašo neleisti tiems laivams plaukti, kol nebus sumokėti visi pinigai.

—Sovietų karo vadovybė sulėtino Berlyno greitąjį traukinį. Prieš porą dienų amerikiečiai paėmė namą, kuriame buvo telefonų centralinė. Namai yra amerikiečių sektoriuje. Rusai sako, kad namo užėmimas kenkia traukinių judėjimui. Amerikos karo vadai sako, kad rusai tikrai ieško naujų prekiabių, daugiau nieko.

—Vakar paskelbtas Henry Wallace raštas, 1945 metais patariąs prezidentui Rooseveltui

Darbiečiai paskelbė savo platformą

LONDONAS, saus. 18 d. — Britų darbiečių partija paskelbė rinkiminę platformą Herbert Morrison pareiškė, kad visi dirbs ir krašte bus tvarka, jei gyventojai ir vėl išrinks darbiečius. Jei prie valdžios bus patatytai konservatoriai, krašte prasidės nedarbas, kovos ir ekonominė konfuzija.

Darbiečiai yra pasiryžę socializuoti cemento pramonę, cukraus valyklas, vandens tiekimą, skerdyklas ir sandėlius. Praktika parodė, kad darbiečių įvestas sergančių aptarnavimas yra geriausias visame pasaulyje.

Darbiečiai stengsis kiekvieną aprūpinti darbu, sudaryti sąlygas kiekvienai šeimai pasistatyti gyvenamą namus ir atpiginti maisto kainas.

Argentinoj sustabdė visus traukinius

BUENOS Aires, Argentina, saus. 18 d. — Vakar visi Argentinios traukiniai buvo sustabdyti dešimčiai minučių.

Šiomis dienomis Ievai Peronienė, prezidento žmonai, buvo padaryta apendicito operacija.

Operacija gerai pavyko, todėl prezidentas, norėdamas pareikšti džiaugsmą, įsakė sustabdyti visus traukinius.

daryti spaudimą koalicinei vyriausybei Kinijoje sudaryti. Wallace reikalavo, kad Kinijos komunistai būtų priimti į valdžią.

—Britai patyrė, kad Mao Tse-tung priešinosi sovietų reikalavimams. Stalinas nori gauti keturais Kinijos provincijas, jų tarpe ir Mandžiūriją. Mao Tse-tung sako, kad jis negalės reikalauti Hong Kongo, jei rusai neišvyks iš Daireno.

LENKŲ ATSTOVAS PRIE JUNGTTINIŲ TAUTŲ ATSISTATYDINO

Komsija darbo santykiams tvarkyti prašo teismą priversti angliakasių dirbti

LAKE SUCCESS, N. Y., saus. 18 d. — Alexander Rudzynski, Varšuvos valdžios atstovas prie Jungtinių Tautų, atsisakė toliau tarnauti komunistinei valdžiai. Pirmadienį jis pranešė Jungtinių Tautų sekretoriui Trygve Lie, kad ateityje negalės atstovauti savo vyriausybės tarptautinėje organizacijoje.

Pirmadienio vakare Rudzynskis pasiuntė raštą valstybės sekretoriui Dean Acheson, kuriame prašo leisti jam ir jo žmonai Marijonai apsigyventi JAV. Jis informavo sekretorių apie nutarimą netarnauti Varšuvos vyriausybei.

—Esu Lenkijos atstovas, bet turiu vykdyti Rusijos įsakymus, — to negaliu daryti, — aiškina si A. Rudzynski.

Pirmadienį Rudzynski atstovavo Lenkiją pilietybės neturinčių žmonių reikalus tvarkančioje komisijoje. Minčtame posėdyje sovietų atstovas N. I. Klimov pareikalavo, kad kiniečiai būtų pašalinti iš komiteto. Komiteto pirmininkas atsisakė vykdyti šį reikalavimą. Tada Klimov atsistojo ir išėjo.

Rudzynski nenorėjo išeiti iš posėdžio. Jam atrodo, kad rusų reikalavimas buvo ne vietoje, nes nutarimui kreiptis į teismą.

Bet jis gavo telegramą iš Varšuvos, kurioje Bieruto vyriausybė įsakė jam išeiti iš posėdžio kartu su sovietų atstovu. Panašų įsakymą gavo ir Joseph W. niewicz. Jam buvo liepta išeiti iš Jungtinių Tautų mažųjų komisijos.

Rudzynski pasakoja valstybės sekretoriui, kad paskutiniiais mėnesiais Lenkijoje nėra jokios laisvės. Paskyrus sovietų maršalą Rokosovskį vyriausiu lenkų karo jėgų vadu, visame krašte prasidėjo areštai ir persekiojimai. Jau anksčiau rusai darė didelį spaudimą į Varšuvos vyriausybę, bet šiaandien jie vėl tikriausiai valdovais. Rudzynski sakosi nenorįs atstovauti Lenkiją ir vykdyti rusų įsakymus.

WASHINGTON, D. C., saus. 18 d. — Komisijos darbo santykiams tvarkyti vyriausias patarėjas Robert N. Denham šiaandien kreipėsi į teismą, kad jis priverstų angliakasių dirbti penkias dienas savaitėje. Denham mano, kad Lewis neturi teisės dirbti 3 dienas tinkamai darbo sutarčiai išspausti. Denham buvo užgęs į Baltuosius posėdžio. Jam atrodo, kad rusų reikalavimas buvo ne vietoje, nes nutarimui kreiptis į teismą.

-ALGER HISS MELAVO, - TEISMUI TVIRTINO LIUDININKAI

Milijonai kiniečių badauja, rusai išvežė žaliavas, bet neatvežė pradžioje javų

NEW YORK, N. Y., saus. 18 d. — Vakar vakare prokuroras iškvietė tris liudininkus, kurie paneigė kelis Alger Hiss ir jo žmonos teismo pradžioje padarytus tvirtinimus.

Alger Hiss tvirtino, kad jis niekad nesisvečiavęs pas Chambers Marylando ūky.

Tuo tarpu teismas atvykusi tuometinė Chambers tarnaitė Edith Murray tvirtino, kad Hissais net 4 kartus buvęs pas Chambers. Vieną kartą jie tenai nakvojo.

DULLES LIUDIJIMAS PAKENKĖ HISSUI

Alger Hiss taip pat tvirtino, kad Whittaker Chambers niekad nebuvo pas Hissus. Chambers nupasakojo Hissų kambary išvaizdą ir kieme buvusius rūmus. Hiss tvirtino, kad Chambers meluoja.

Vakar į teismą atėjo Mrs. Gladys F. Tally, kuri 1937 m. išnuomavo Hissams butą. Ji patvirtino Chamberso parodymus. Prieš namus buvęs šilkmedžio rūmas, Chambers teisybę sakęs.

Pagaliau buvo iškvietas ir John Foster Dulles. Jam buvo perskaityti Hissos parodymai. Dulles nurodė penkias melagingas vietas. Penktadienį prisiekusieji teisėjai turės spręsti šią bylą.

Kiniečiai nuskandino 2,000 laivų

TAIPEH, Formoza, saus. 18 d. — Kinijos karo laivai ir laivūnai šiomis dienomis nuskandino 2,000 įvairaus dydžio komunistų laivų, paruoštų Hainan salos invazijai, sako oficialus

kiniečių karo vadovybės pranešimas.

Komunistai norėjo įsiveržti į Hainan salą, bet dabar teks invaziją atidėti, sako gen. Hsueh Yueh.

Hainan saloje dar yra 17,000 sukilusių komunistų, bet kiniečių karo jėgos juos naikina ir ima nelaisvėn.

Atmetė "Chrysler" bendrovės pasiūlą

DETROIT, Mich., saus. 18 d. —CIO automobilių darbininkų unijos vadovybė atmetė "Chrysler" korporacijos pasiūlytą planą pensijoms tvarkyti.

Pasitarimai su šia korporacija prasidėjo liepos mėnesį. Šiandien unijos vadovybė įteikė 7 dienų ultimatumą. Jei bendrovė nesutiks duoti žmoniškų sąlygų, prasidės streikas.

Darbininkai apskaičiavo, kad "Chrysler" sutinka pridėti tiksliai 5 centus už darbo valandą, tuo tarpu kai Fordas pridėjo po 10 centų.

Ruošiasi valyti bel- gų kompartiją

BRIUSELIS, Belgija, saus. 18 d. — Sovietų agentai rengiasi išvalyti darbininę Belgijos komunistų partiją.

Partijos sekretorius Edgar Lalmand vakar pareiškė, kad jau metas atsikratyti provokatorių, kenkiančių partijos veikimui.

Jis reikalauja, kad jie būtų išvaryti iš partijos eilių.

Lietuvių Demokratų Lygos veikla

Organizuoto politinio veikimo bare LDL Cook apskrityje gal užima pirmą vietą visoje Amerikoje. Nors sakoma, kad vadams sykiu yra sunku sugyventi, diuba kartu visa eilė Amerikos lietuvių veikėjų.

Lietuvių Demokratų Lygos tvarka yra panaši į kitas Am. Liet. centralines organizacijas. Jie veikia panašiai apskrities tvarka, nes čia renkasi vien tik delegatai iš įvairių atskirų draugijų ar kuopų. Kiekviena turi savo žymesnius vadus, organizatorius ir veikėjus.

9 Wardo Roselande, Steve Dambro, S. Bernadickas, A. Laurinaitis; 11 Wardo: Bruno Jakaitis, Vincas Stulpinas, Pranas Naujokas ir S. Sasiulis; 12 Wardo: Jonas Zuris, K. Sawickus, Stephen Kane; Southwest (13 Wardo): Jack L. Juozaitis, Jonas Jacka, Jonas Stokus ir advokatai A. Valukas ir Al Preibis; Englewood (16-17-18 Wardai): J. Stankowice, Justinas Tarvidas ir C. Kriščiūnas; Northwest Side ir Humboldt Park: Jonas Benekaitis, Antanas Lungevičius, Kazys Lukas; Cicero: Antanas Mierkevičius, Juozas King, ir Al Jurkus.

Per pėreitus dvejus metus lygos vadas buvo gerai žinomas Amerikos lietuvių veikėjas Jack L. Juozaitis. Juozaitis, įėjęs į lygos vadovybę, rado nepageidautiną padėtį. Karo metu lyga buvo susiskirsčiusi: trys iš žymesnių klubų, būtent, 15 Wardo, Cicero ir 11 Wardo jau nesiskaitė lygos eilėse, bet trumpu laiku visi trys grįžo atgal į bendrą darbą.

Juozaitis lokalishas 13-to Wardo veikimas ir vieningas Amerikos lietuvių organizacijų ir balsuotojų rėmimas iškėlė jį į aukštą politinę vietą — Cook apskrities teismo vyriausią klerką. Jis tokiu būdu galėjo ir įtraukti kelis kitus jaunus lietuvių užimti vietos apylinkių (precinktų) darbe.

Daryti žygiai Lietuvių Demokratų Lygoje, lietuviai mėgino statyti kitus reikalavimus. Šie žygiai nepasisekė. Dabar iškilo didelis pavojus, ir tai tarpe mūsų pačių lietuvių. Klausimas, ar dabartiniai veikėjai atsilaiskys prieš elementus, kurie nori paimti vadovybę vėl į savo rankas.

Padėka

P. p. Pranciškai ir Jonui Vaisvilams, gyvenantiems Bridgeporte, ir p. p. Albinai ir Povilui Bilkins, gyvenantiems Marquette Parke, kurie mums sudarė galimybę atvykti iš Vokietijos Amerikon ir pirmomis sunkiomis dienomis mus benamius priglaudė, sušelpė ir padėjo įsikurti, tariame nuoširdų lietuvišką aciu!

Jadvyga ir Kostas Seklaičiai

Gražiai palaidota Bacevičienė

Rose'and. — Sausio 9 d. buvo gražiai palaidota Frances Bacevičienė, 10616 So. Michigan Ave., Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Apie 1 val. po pietų į laidotuvių direktoriaus L. Bukausko koplyčią, 10821 So. Michigan Ave., skaitlingai susirinko giminių ir draugų suteikti velionei paskutinio patarnavimo ir atsiveikimo. Koplyčioje V. B. Ambrose pasakė gražią kalbą apie velionės gyvenimą. Iš koplyčios apie 30 automobilių velionę palydėjo į amžino poilsio vietą.

Velionė priklausė Čikagos Lietuvių Draugijai ir Suvalkiečių Draugijai. Čikagos Lieuvių Draugija davė grabnešius. Velionė buvo laisvų pažiūrų, pažangi, buvo sena "Naujienu" skaitytoja ir rėmėja.

Senas Petras

Harvey, III.

Sektinas pavyzdys

Š. m. sausio 13 d. Harvey Lietuvių Kultūros Draugijos metiniame susirinkime, be tiesioginių draugijos reikalų, buvo svarstyta ir Amerikos Lietuvių Tarybos laiškas, kuriam tautiečiai prašomi atsilankyti į ALT š. m. vasario mėn. 19 d. ruošiamą Lietuvių Nepriklausomybės 32 metų minėjimą ir prisidėjimą aukomis prie dabar vedamos Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo akcijos.

Surinkimas tokį ALT kilnų darbą, kaip ir kasmet, nutarė paremti. O nesant draugijos kasoje atliekamų pinigų, pirminkui J. Ratkui pasiūlius, praveisti tarp susirinkusiųjų aukų rinkimą. Aukų šie asmenys: \$5.00 — Benigna ir Justas Rakai, Emilija ir Stasys Trimakai, Liuda ir Kazys Jasėnai, Antanas Skirmontas; \$2.00 — Justas Beinorius, Gustas Rutkauskis, Petras Daknys, Petronėlė Repšys; \$1.00 — Sofija Adomavičiūtė, Aleksandras Šumpys, Zigmantas Putramentas, Aleksandras Ambutas. Viso \$32.

Šią auką susirinkimas pavedė E. Trimakienei ir K. Jasėnui įteikti š. m. vasario m. 19 d., per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. Amerikos Lietuvių Tarybai.

Jeigu taip jautriai atjaustų bei remtų ir kitos lietuvių draugijos ir pavieniai asmenys ALT kilnųjį darbą kaip harveyječiai, be abejo, tarybai būtų daug lengviau ir greičiau Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo akciją praveisti. —K. J.

Cicero

Cicero Lietuvių Kultūros Draugijos susirinkimas

Šiuo pranešame, kad metinis susirinkimas įvyks 1950 m. sausio-Jan. 19 d. (tai bus trečias ketvirtadienis) 7:30 v. vakaro, Luktos svetainėje, 1500 So. 49th ave. Svarbu, kad kiekvienas narys atsilankytų. Rinksimė valdybą šiemet metams; taršimės draugijos ir savo skyriaus gerovės reikalais. Draugijos metinis parengimas įvyks šio mėn. 29 d., Sokolų svetainėje. Visi nariai-rės, gavę po vieną kuponą, užsimoka 50 centų. Už tai turės progos pamatyti gražią Cukrinio Kareivio operetę. Paskui šokiai ir balius. Tai bus geriausia proga susieiti su senais draugais ir susirasti naujų pažinčių, nes turime gražų naujų narių skaičių. Ir Tamsta patark savo pažistamam priklausyti didžiausiai Čikagos draugijai. Jeigu dėl kokių nors priežasčių negalėtum būti susirinkime, tai savo duokles gali užsimokėti pas sekretorių K. Jakubką, 1806 S. 51st Ct., bile vakara.

Po susirinkimo turėsime nemokamas vaišes. —Valdyba.

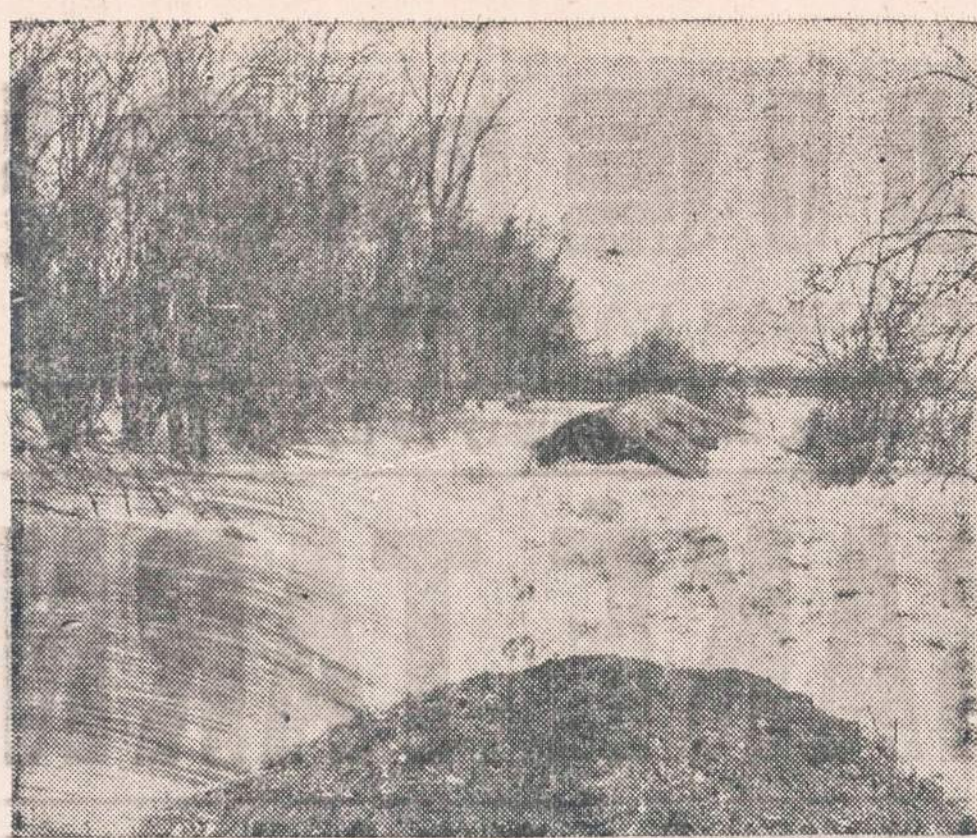
CICERO

Zuvo jaunuolis

Šeštadienį, sausio 14 d., Rusvelt rakandų krautuvės įpėdinis Lawrence Jovarasuskas, užbaigęs dienos darbą, susitvarkęs asmeninius reikalus, važiavo namo 1607 So. 49th Ave. poilsio. 16 gatvė ir 46. riba Čikagos ir Cicero. Gražus automobilis, jaunuolio valdomas, atsimušė į geležinį pastatą. Niekas nematė nuotikio. Automobilis suplotas, jaunuolis Lawrence amžinai užmigo.

Pagal policijos patvarkymą, arčiausiai laidotuvių koplyčiai pristatomas lavonas. Tai buvo Alfredas Vasaitis, 1446 So. 50 th Ave.

Žinia žaibo greitumu pasklido: jaunas Lawrence Jovarasuskas zuvo. Pašalinams pažistamiems nenoromis rieda ašaros. O ką besakyti apie namiškius: tėvą, motiną, ypač motiną. Gaila, gauda. Visi sakom: jaunuoli, išleisk ramiai. D.



Netoli Hutsonville, Ill., vanduo pralaužė užtvankas ir prasi-veržė, užliedamas tūkstančius akrų žemės. Apylinkės fermeriams padaryti nepaprastai dideli nuostoliai. Bijoma, kad ties Vincennes miesteliu neprasiveržtų Wabash upė. Užtvankos ten silpnos.

Dr. Šliupas nieko gero nėra padaręs joniškiečių klubui

Gal daugelis nustebs paskaitę tokius žodžius. O vis dėlto Joniškiečių metiniame susirinkime šiais žodžiais ponia M. D. agitavo narius, ir buvo nubalsuota Dr. Šliupo paminklo statymo komiteto atsisakymą. Ignoruoti ir neskirti jokios aukos tam tikslui. Aukoti Šliupo fondui siūlytojai, nieko nemąnydami, kad nariai kreips bent kokio dėmesio į tos ponios pasakymą, savo žodžio ir netarė.

Taigi dabar noriu šiai poniai pasakyti, kad Dr. Šliupas ne tik Joniškiečių klubui yra labai daug gero padaręs, bet ir visai lietuvių tautai. Jo dideli darbai buvo nuveikti ir pasiliks lietuvių istorijoje neišdildomi ir neužmirštami. Latviams Šliupas buvo labai palankus. Jis latvius vadino savo pusbroliais. Pagal Baltijos jūrą kaimynuose gyvenančius lietuvius su latviais Dr. Šliupas ragino sukurti vieningą respubliką, kad abi tautos sėkmingiau galėtų atsilankyti ir kovoti prieš puolančius lenkus ir kitus priešus. Šliupas kovojo prieš lenkus dėl to, kad lenkai vis tykojo pavergti Lietuvą. Dr. Šliupas, atvykęs į šią šalį, čia jau esančius lietuvius stengėsi atskirti nuo lenkų, kad jie nebevergautų lenkams. Ragino lietuvius, kaip savarankišką tautą, dirbti savo tautos labui, rūpintis lietuvių švietimu ir jų gerove. Niekada Dr. Šliupas nėra ėjęs prieš latvius. Visuomet juos užtardavo, su latviais norėjo bendrą ir ekonomijos ir kultūros darbą dirbti.

Dr. Šliupui, kaip lietuvių tautos patriarkui ir švietėjui, rūpėjo lietuvių vienybė, nežūrint kas iš kokios parapijos ar valsčiaus kilęs ir kiek įvairių klubų ir organizacijų gyvuoja. Jis pats kūrė ir organizavo ir sąjungas, ir parapijas, dirbo išsilaisvinę, kad tik lietuvių kaip tauta pakiltų ir aukščiau laipsnį ir kultūroje, ir politikoje, ir švietime.

Kaip žinoma, stagnacijai šiuo laikotarpiu viešpataujant, aukos į Dr. Šliupo paminklo statymo fondą plaukia; regis, dar trūksta ligi pageidaujamos sumos 7 šimtų dolerių. Geros valios žmonių dėka, tiek pavieniai, tiek ir organizacijos atsiunčia čia daugiau, čia mažiau aukų. Yra ir pavienių gerė tėvynainių, kurie nemažas sumas įteikė aukų. Kai kurios draugijos irgi skiria tam tikrą dalį Šliupo paminklo statymui. Pvz. gruodžio 21 d., paraginęs R. Šniukui, suaukoko viso \$118,50.

As esu linkęs tikėti, kad ir Joniškiečių L. K. Klubas per savo pareigūnus ir eilinius narius atitaisys padarytą klaidą. Joniškiečiai pašaukti žmonės iš praeties. Jų klubas per ilgą eilę metų tiek daug yra atlikęs labdaros ir kultūros darbų, kad dabar nenorės pažeminti savo gražaus vardo.

Šliupo parapijonas.

Nesusipratimas?

1950 m. sausio mėn. 13 d. "Naujienu" Nr. 10 paskutiniame puslapyje yra įdėta žinutė, kad neseniai iš tremtinių stovyklos Ingolstadte, V. Vokietijoje, atvykęs teatro mėgėjas Stasys Tamošaitis.

Turiu pažymėti, kad Ingolstadto lietuvių stovykloje, 1945 m. rudenį buvo įsikūręs Dramos Mėgėjų Teatro Kolektyvas, kuris likvidavosi 1949 m. pavasarį, padidėjęs emigracijai. Per tą laiką kolektyvas pastatė 26 spektaklius, bet kolektyvo grupėje Stasio Tamošaitis nebuvo.

Gal būt, kolektyvui likvidavusis, galėjo atsirasti naujas stovykloje gyventojas, bet kad teatrinis veikimas būtų buvęs, neteko girdi. Gal p. Tamošaitis kitoje stovykloje kur dirbo, bet tai reikėjo pažymėti. O gal reikia suprasti, kad jis buvo teatro mėgėjas. — žiūrovas? Buvęs Mėgėjas

Kauliukų bėrimo vakarėlis

Lietuvių Moterų Piliiečių Lyga maloniai kviečia visas ir visus atsilankyti šeštadienį, sausio 21 dieną, "Sandaros" svet., 840 W. 33rd St. Pradžia 7:30 v. v. Įėjimas 50 centų asmeniui.

Ši organizacija yra draugiška ir rūpinasi savo narių gerove. Kas į ją kreipiasi su prašymu aukų, visuomet stengiamės tam, kiek išgalim, prisidėti. Narės nutarė surengti linksmą vakarėlį, pačios suaukodamos įvairių dovanėlių, kad sudarius daugiau pelno. Bus dovanėlių prie stalelių ir prie įėjimo bilečių; po lošimų bus užkanda. Komisija deda visas pastangas maloniai priimti visus atsilankiusius. Lauksim jūsų atsilankymo ir pasivašininimo su mumis. Lietuvių Moterų Piliiečių Lygos Vakarėlio Rengimo Komisija: Julia Andriulienė, Stasė Stankus, E. Soners, M. Zolpienė.

Smagus vakarėlis

Šeštadienį, sausio 21 d., visi kviečiami atsilankyti į "Sandaros" svetainę, 840 W. 33 st., 7:30 val. vakare. Bus labai smagus vakarėlis, buncio ir kortų lošimas. Laimingiesiems bus labai gražių dovanėlių. Rengėjos, Lietuvių Moterų Piliiečių Lygos narės, žada atsilankiusius maloniai priimti ir pavaišinti gardžia užkanda.

Šio vakarėlio pelnas skiriamas labdaros naudai. Įėjimas 50 centų asmeniui.

Kviečia Rengimo Komisija: Julia Andriulienė, Stasė Stankus, Eliz. Soners, M. Zolpienė.

KRAKISKIŲ SUSIRINKIMAS

Sausio 22 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, 4256 So. Maplewood ave., bus Krakiečių Draugiško Klubo metinis ir priešmetinis susirinkimas, nes priešmetinis dėl tam tikrų priežasčių neįvyko. Bus renkama ir įvesdinama nauja valdyba.

Nariai prašomi būtinai šiam susirinkime dalyvauti. Susirinkimo vieta: patogi. Įėjimas iš Maplewood. Važiuoti reikia Western ave. ligi 42 gat., o paskui porą blokų paeiti į vakarus. Koresp. A. K.

SUSIRINKIMAI

PRANEŠIMAS TREMTINIAMS. Mūsų Draugijos valdybos narys Kaz. Kleiva, kuris vadovauja tremtinių šeštadienio suejims ir į kurių suaukoti kreipiatės darbo, draudimo, butų, pirkimų, "eglutės" informacijų ir kt. reikalais, persikėlė į naują butą. Naujasis adresas yra šis: 7029 S. California Ave., Chicago 29, Ill. Telefonas: HEmlock 4-5775.

GELININKAS PETRO FLORIST. Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuviams, papuošimams. ROY R. PETRO 5519 So. Harlem Ave. Tel. REliance 5-0763 Residence: PORTsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylantiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams. GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7-7308.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų. 6901 So. Wentworth Ave. Tel. STewart 3-2454 ir HUdson 3-2224.

AR JIESKAI DARBO? SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS IR TĘMYK SKILTIS "REIKIA DARBININKŲ" Lietuviai taipgi perka ir pardavda ir progas sužino tikrai per NAUJIENAS Tel. CANal 8500

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROvehill 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIQDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
PROspect 6-0099 YARDS 7-1138-1139
Tiene kurie gyvena kiose miesto dalyse gaušime koplyčij arčiau Jų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YARDS 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0727
3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YARDS 7-0781

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.
Telephone YARDS 7-1911

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS
Tel. VIRginia 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE ĮADIRBYSTE
Paminklų pristatome į visas kapines arti, ar toli.
Tel. fonas: BElverly 8-3632

Kanados Lietuvių Žinios

EDMONTONO LIETUVIŲ KOMITETAS

EDMONTON, Alta. — Edmontone, viename iš didesniųjų vakarų Kanados miestų, skaitant "senuosius" ir buvusius DP, yra per šimtą lietuvių. Esant tokiame skaičiui lietuvių, iškildavo įvairūs reikalai ir sumanymai, bet juos įvykdyti būdavo sunku, nes tautiečiai retai tesutikdavo, kai kurie visai nebuvo pažįstami su kitiems, iš viso, nežinojo vieni kitų nuomonės bei norų.

Tiesa, jau pereinamais metais buvo suruošta 16-tos vasario paminėjimas ir keli lietuviški šokių vakarai, bet tai buvo padaryta, galima sakyti, kelių žmonių (Vince Kadzilauskas ir Jono Pašukonis) privačia iniciatyva ir atsakomybe. Ties keli pasilinksminimai davė progos geriau tarp savęs susipažinti ir pasikeisti mintimis, nuomonėmis bei sumanymais, galima sakyti, suartino Edmontono lietuvių. Spalio mėnesį vėl buvo suruoštas pasilinksminimas "senųjų ir naujų atvykusių lietuvių susitarimo vakaras" vardu. Jis buvo suruoštas naujai atvykusiųjų; atlikta maža programėlė, paruoštas užkandis ir šokiai. Ta proga, naujai atvykę padėjo seniesiems Edmontono lietuviams už padarytas jiems paslaugas bei pagalbą įsikūrimui šioje vietoje, ir tai darbai ar patarimai, o kai kurie net ir už atsikvietimą iš Europos DP stovyklų.

Per tuos visus pasilinksminimus, geriau susipažinus tarp savęs, pradėjo iškilti organizavimosi klausimas. Atsirado nuomonių, jog geriau būtų palaikyti Pasaulio lietuvių bendruomenės įsisteigimo ir tuomet Edmontone kurti jos skyrių, bet visgi daugumas galvojo, kad reikia organizuotis greičiau, ilgiau nebelaikyti.

To pasėkoje gruodžio mėnesio pradžioje p. Zaleskio namuose įvyko Edmontono lietuvių susirinkimas. Jame buvo nutarta išrinkti vadovybę ir ją pavadinti "Edmontono lietuvių komitetas".

Komitetas buvo išrinktas sekančios sudėties: pirmininku Leonas Karbūnas, vicepirmininku Jonas Pašukonis, sekretoriumi Adomas Kontautas, išdėstikais Vincas Kadzilauskas, kult. reikalų ved. Henrikas Jogaldas.

Kandidatai: P. Zaleskienė ir O. Gustaitienė. Revizijos komisija: Kynas, Gustainis ir Druška.

Po Naujųjų metų išdėstikui V. Kadzilauskui dėl laiko stokos pasitraukus, jo pareigas perėmė Paulina Zaleskienė.

Komitetas, nors ir visai neseniai įsikūręs, jau spėjo surengti lietuvišką pasilinksminimą ir dabar ruošiasi Nepriklausomybės šventės paminėjimo parengimui.

Per steigiamąjį susirinkimą, pasiklausius įvairių kalbėtojų, susidarė vaizdas, jog Edmontono lietuvių, kokių jie bebūtų politinių pakraipų (nekalbant apie komunistus) nepriartina ryšių Kanadoje įvykusioms lietuvių suskilimui, nori būti vieningi ir dirbti bendrą darbą.

Winnipeg, Man.

Winnipegiečiai vienybės

Laikas jau atėjo. Gal nevienam įgriso visos kalbos apie vienybę. Bandykime eiti savo keliu, siekiami vieni antrus su prasti, gerbti kitokių įsitikinimus, — tik išieskime brolišką ranką.

Jeigu kitose Kanados vietose prieita prie glaudaus bendradarbiavimo, tai kodėl mes Winnipegie negalime to įvykdyti.

Neseniai įvykusiame Winnipigo lietuvių veikėjų pasitarime prieita išvados, jog steigtinąs Kanados Lietuvių Bendruomenės Winnipegio skyrius. Organizatoriūmi išrinktas P. Liaukavičius.

S. m. sausio mėn. 22 d. 3 val. popietį Lietuvių klubo salėje šaukiamas Winnipegio lietuvių susirinkimas KLB Winnipegio skyriui steigti. Tautietis suprask savo pareigas ir paskirk kelias valandas atspėjamo laiko visuomeniniams reikalams.

—Bruno.

Delhi, Ont.

Klubo susirinkimas

Lietuvių Draugiškos Pagalbos Klubas (Lithuanian Social Welfare Club) š. m. sausio 22 d. 1 val. po pietų Hawtrej kaime savo svetainės patalpose šaukia metinį visuotinį klubo narių susirinkimą.

Bus renkama šiems metams nauji klubo valdomieji organai ir komisijos. Klubo valdyba ir revizijos komisija padarys savo metinės veiklos pranešimus. Be to, bus aptariama kiti svarbūs klubo einamieji reikalai.

Visų narių dalyvavimas būtinas. Prašomi visi atvykti punktualiai. Kviečiami ir susirinkimą atvykti svečiai ir klubui prijaunantieji bei norintieji įstoti į klubą nariais.

Valdyba

Hamiltono ir apylinkės lietuvių dėmesii

Apdrausime savo sveikatą ligoje ir nelaimės atsitikime, kol sveiki esame. Mūsų tautiečiai yra geriausiai apsidrausę didžiausioje ir turtingiausioje lietuvių tarpe organizacijoje, būtent, Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Jo skyriai yra visuose Amerikos miestuose, o Kanadoje — Toronto.

Dabar vaiaus metu yra gera proga prisirašyti, nes stojantieji per tą laiką yra paliausojami nuo įstojimo mokesčio ir apdraudus skyrius. Gyvybę galima apsidrausti nuo \$100 iki \$5,000 trims skirtingais būdais. Viso amžiaus apdrauda, 20-čiai metų išsimokėjimui ir 20-ties metų taupymo, kitaip sakant, po 20-ties metų galima pinigai atsiimti gyvam esant.

Taipgi ir ligoje yra du pašalpos skyriai, — \$9.00 ir \$12.00 savaitėje. SLA yra ne tik apdraudus ir pašalpos organizacija, bet būdama stipri finansinai ir gausinga narių skaičiumi, viso virš 15,000 narių, ji rūpinasi narių kultūriniais ir tautiniais reikalais. Norintieji atsiekti aukštesnįjį mokslą, gauti stipendijas. Visų gerumų, kuriuos SLA teikia savo nariams, čia nėra įmanoma išvardinti, nes tai imtų per daug vietos ir laiko. Visi yra kviečiami atsilankyti į susirinkimą Lenkų salėje, 644 Barton St., East Hamilton, sausio 22 d. Susirinkimo pradžia 2 val. popiet. Susirinkime dalyvaus SLA Toronto kuopos organizatoriai, kurie padarys platų ir išsamų pranešimą ir paaiškinimus ant klausimų, tad visi Hamiltono ir apylinkių lietuvių esate kviečiami dalyvauti ir sudaryti Hamiltono ne stiprą SLA kuopą.

Kviečia iniciatorių grupė.

Cleveland, Ohio

PASKAITOS

Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando skyrius pirmadieniais 7 val. kavare Norwood bibliotekos patalpose (6315 Superior Ave.) lietuvių visuomenei rengia paskaitas:

Sausio 23 d. I. g. Malinauskas "Vaikas kaip būsimosios charakterio tėvas".
Sausio 30 d. A. Augustinavičius "Jaunystė ir šeima".
Vasario 6 d. dr. S. Tamošaitis "Neregimas pasaulis".
Kviečiame atsilankyti.

—Valdyba.

Darbių vadai pareiškė, kad ateityje nebus jokios koalicinės valdžios. Jei laimės konservatoriai, jie vieni sudarys valdžią; jei laimės darbiečiai, jie kraštą tvarkys be konservatorių. Konservatorių tarpe kilo mintis sudaryti koalicinę valdžią Anglijoje, kaip buvo karo metu.

NESUTARIMAI TORONTO LIETUVIŲ KATALIKŲ PARAPIJOJE

Kun. Ažubalis nori savarankiškai parapijos reikalus tvarkyti.

Šį sekmadienį (sausio 15) einantieji Grove Valley gatvės galėje girdėti lietuvių katalikų parapijos salėje pakeltus balsus. Ten vykęs parapijos susirinkimas buvo tikrai karštas. Dalykas tas, kad Toronto lietuvių katalikai jau seniai nepatenkinti kun. Ažubalio šeiminkavimu lietuvių parapijoje, ir tas jų nepasitenkinimas prisiveržė viešumon metiniame parapijos susirinkime.

Kun. Ažubalis yra jaunas kunigas, mokslus baigęs tremtyje, kuris savo gimnazių buvo atkviestas į Kanadą ir vietos lietuvių rūpesčiu paskirtas lietuvių parapijos klebonu.

Tiek bažnyčia, tiek parapijos salė yra pastatytos senųjų lietuvių ateivių aukomis. Jau kuris laikas buvo nusistovėjęs protas, kad parapijos ekonominiams reikalams tvarkyti būdavo renkamas parapijos komitetas. Ir kun. Ažubalis su tokiu komitetu bendradarbiavo, nors ir nelabai sklandžiai, iki pat praėjusių metų vasaros, nuo kada parapijos ekonominius reikalus tvarkyti ėmėsi vienas. Parapijos komitetas buvo sudarys pajamų išlaidų samatą 1949 metams, kurią pats Ažubalis patvirtino, bet vėliau parapijos vadovas į šią samatą nebekreipė jokio dėmesio, ir pinigų leido vien savo nuožūrai, kaip antai savo gyvenamam namui atremontavo, kino aparatą nupirko ir t.t.

Samatos sudarymas būtų komedija, — pareiškė jaunas klebonas. Taip pat vienas pats jis ėmė tvarkyti parapijos salę. Šia sale pasinaudoti dabar galėjo tik jo simpatijas turintys lietuvių organizacijos. Joje kas savaitę galėtų būti rengiami šokiai, kur jaunimas trypdavo per naktis, o klebono brolis pardavinėjo lėdus ir gėrimus. Tiek klebono dėl laiko stokos nieko nenu-

brolis, tiek klebonas darė neblogą biznį. Parapija per metus turėjo apie 8,000 dolerių pajamų; bet būtinam bažnyčios ir salės remontui klebonas neatidėjo nė cento.

Parapijos komiteto posėdžių nebešaukė (nuo liepos 7 d.), o kada šio komiteto nariai prašė šaukti parapijos susirinkimą, kad jie galėtų painformuoti parapijonių apie naują padėtį, pareiškė, kad susirinkimo nešauks ir šaukti neleis.

Parapijos komitetas, atsimindamas, kad praėjusioje parapija tokiu neatsakingu šeiminkavimu nekarta buvo nuvesta į bankrotą, susirūpino tokia padėtimi ir kreipėsi į vyskupą, kur jiems buvo paaiškinta, kad šioje dieocijoje parapijų komitetai nežinomi, bet lietuvių gali į turėti susitarę su savo klebonu.

Tačiau klebonas susirinkime pakartotinai pareiškė, kad su parapijos rinktu komitetu jis nebendradarbiaus, o pats sau pasiskirs komitetą. Jaunojo kunigo kalba sukėlė dar daugiau susirinkusiųjų nepasitenkinimo, taip kad salėje pasigirdo net tokie šauksmai: — Mums nereikia diktatorių! Atsirado Stalinas ir t.t.

Aiščiai matėsi, kad parapijos vadovas per savo buvimą laiką Toronto neįsigijo savo parapijonių simpatijų, bet — priešingai — sukurstė neapykantą.

Pirmoje vietoje aš esu katalikas, o tik paskui — lietuvis, — pareiškė susirinkime Ažubalis.

Tačiau žinantieji sako, kad visas kun. Ažubalio lietuviškumas pasireiškia tik vienos partijos intrigų rėmimu.

Dauguma torontiečių norėtų matyti klebono vietoje rimtesnį ir nuosaikesnį kuniga, bet ar aukštoji katalikų bažnyčia vadovė atsivels į daugumos parapijiečių pageidavimus?

Tuo tarpu šis susirinkimas dėl laiko stokos nieko nenu-

JANUARY CLEARING SALE

Milžiniškas mūsų prekių išpardavimas.

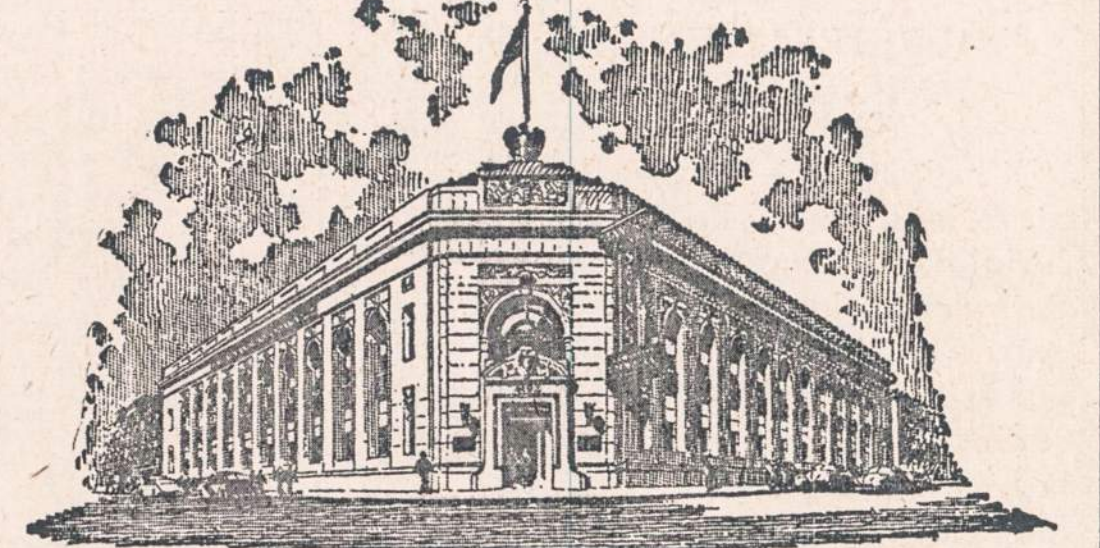
Visos mūsų prekės numazintos nuo 25%—50%.

Sutaupykite pinigų viename mūsų didžiausiam parduomui!

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

JOSEPH PIKEL, Savininkas
AUKŠTOS KOKYBĖS PREKĖS
3401 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galitė išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmą, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo ūmus nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nusiųkite į:
BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.



STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuosimtį

TAUPYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimų

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų.

U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGO STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena, Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vakare.

sprendė. Po ilgų ginčų buvo sudarytas kelių asmenų komitetas naujam susirinkimui šaukti.

—J. J.

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-5583

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1-3 ir 7-8

Serodienis ir nedidelis uždaras

Subatomis nuo 1-3

Rez. 3241 W. 56th Place

Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

atidarys ofisą

10748 SO. MICHIGAN AVENUE

Tel. Waterfall 8-3060

Priima kasdien nuo 9-11 val. ryto,

o antradieniais ir ketvirtadieniais

taip pat nuo 7-9 val. vakare.

Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.

Tel. Commodore 4-1187.

Ofiso Tel. Virginia 7-0036

Rezidencijos telefonas

BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakar.

Seštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Trečiadieniais pagal sutartį

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell Ave.

VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8

Tel.: Pullman 5-8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON ST.

Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak

Telefonas SEeley 3-7330

Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8

Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas Yards 7-4787

Namų Tel. PRospect 6-1930

Jei neatsiliepė, viršutini telefonai,

Saukit Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas Yards 7-2246

Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare

Serodį pagal sutartį.

DR. BRUNO J.

ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(netoli Sacramento Ave.)

2951 WEST 63rd STREET

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais

pagal susitarimą.

Telefonas HEmlock 4-7899

Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

VALANDOS: 10 iki 8.

Trečiadieniais tik susitarus

1003 Archer Avenue

"rūpūtį" ir rytus nuo Californij

Tel. Yards 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

6757 So. Western Ave

CHICAGO, ILL.

Telefonas:

Ofisas HEmlock 4-5849

Rezidencija HEmlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

mad. Antradien. Ketvirtadien.

enktad. 1:30-4. 7-9 vakar

reč. ir šeštadien. tik susitaru.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvių Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

viso val.: kasdien nuo 2-4 p.

7:30-9 vak. šeštadien. nuo 2-4 p. p.

Trečiadien. ir Sekm. uždaras.

Ofiso Tel.: PRospect 6-3838

Resid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso tel.: Yards 7-1166.

Rezid. tel.: DANube 6-1126.

DR. J. GUDASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th Street

kampus Halsted ir 35-tos gatvės

valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 vak.

casdien. Atidaryta trečiadieniais ir

šeštadieniais; ketvirtadien. ir priešpiet

tik iš anksto susitarus.

Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue.

Dr. J. W. Kadzewick

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

10549 SO. BELL AVENUE

Pacientai priimami tik pagal

susitarimą.

Telefonas: HILLtop 5-2626.

3-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —KETVIRTAD., SAUSIO 19, 1950

Ofiso ir Namų Tel. GRovehill 6-1860

DR. WALTER J.

KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvių Gydytojas)

3925 W. 59th Street

(Pie Puaski Road)

VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8 v.

vakaras. Trečiadienį pagal sutartį.

emerg. Tel. KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

CHICAGO, ILLINOIS

Tel. LAfayette 3-3210

val. pirm., antradien., ketv. 12-2:30

7-9 vak., penkt. ir sešt. 12-2:30

6234 Archer Road

ARGO, ILLINOIS

Tel. SUMMIT 1580

val. pirm., antradien., ketv. 12-2:30

vakaras. Penkt. ir sešt. 12-2:30

DR. EDWARD B.

MURASKAS

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	\$7.00
\$7.00 per year outside of Chicago	\$7.00
\$9.00 per year in Chicago	\$9.00
4 cents per copy	

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	4c.
Savaitei	.25
Mėnesiui	.90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00

Užsieniuose:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CA 6-8300. Piniigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Rusijos Steigiamojo Seimo Išvaikymas

Lygiai prieš 32 metus, kaip šiandien, Rusijos bolševikai uždarė Steigiamąjį Seimą, išrinktą visuotiniu ir slaptu balsavimu, ir ginkluota jėga išblaškė jo atstovus.

Tas seimas buvo pirmas Rusijos istorijoje demokratiškai išrinktas parlamentas — ir, iki šiol, vienintelis. Bet Leninas, kuris per 20 su viršum metų pats kovojo už Rusijos žmonių teisę išsirinkti savo valdžią laisvu balsavimu, pavartojo prieš žmonių atstovus smurtą, suduodamas mirties smūgį vos užgimusiai Rusijos demokratijai.

Rinkimai į Steigiamąjį Seimą įvyko 1917 m. lapkričio 25 d., kada Leninas su Trockiu jau buvo nuvertę Laikinąją Revoliucinę Vyriausybę ir sudarę "Liaudies Komisarų Tarybą" kraštui valdyti. Nežiūrint į tai, kad bolševikų valdžia žiauriai persekiojo visas priešingas jiems partijas ir visokiais būdais stengėsi pakreipti balsuotojų savo pusę, milžiniška dauguma žmonių pasisakė prieš ją. Iš 36 milijonų balsų, paduotų St. Seimo rinkimuose, bolševikai tegavo tiksliai apie 9 milijonus, t. y. tik 25 nuosimčius.

75 nuosimčiai Rusijos žmonių balsavo prieš Leniną, jo partiją ir jo "Liaudies Komisarų Tarybą".

Iš 707 atstovų, išrinktų į St. Seimą, socialistų revoliucionierių partija pravedė 370 — absoliučią daugumą. Balsų ši partija gavo netoli 21 milijoną, t. y. 58 nuosimčius.

Bolševikai pravedė 175 atstovus. Be to, dar buvo 40 atstovų bolševikuojančios "kairiųjų" socialistų revoliucionierių partijos; 16 menševikų, 2 liaudies socialistai, 17 konstitucinių demokratų ("kadetų"), 86 tautinių mažumų atstovai ir 11 nepartiniių.

Pirmuose laisvuose rinkimuose Rusijos žmonės pasisakė už nuosaikius demokratinius socialistus ir liaudininkus — prieš Leniną ir prieš buržuaziją.

Bet Leninas, ginkluoto perversmo kelių pagrobęs valdžią, nenorėjo jos paleisti iš savo rankų. Troškimas valdyti pas jį buvo stipresnis, negu jo socialistiniai ir demokratiniai "įsitikinimai", ir jisai susitarė su artimesniaisiais savo sėbrais bei pakalikais tą žmonių išrinktą atstovybę sunaikinti.

— x —

Paaiškėjus Steigiamojo Seimo rinkimų rezultatams, Leninas pamatė, kad jo partija prakišo. Tada jisai ėmė įtikinėti savo pasekėjus, kad St. Seimo suaukimą reikia atidėti kiek galint tolesniam laikui. Bet daugelis bolševikų partijos veikėjų ir balsavusios už bolševikų kandidatų masės reikalavo, kad atstovai tuojau susirinktų ir pradėtų savo darbą. Bolševikų kalbėtojus, kurie agitavo prieš Seimą, publika nušvilpdavo.

Pagaliam, buvo paskelbta, kad Steigiamasis Seimas pradės savo sesiją 1918 m. sausio 5 d. (pagal senąjį kalendorių; arba sausio 18 d., pagal naująjį), Tauridos Rūmuose, Petrograde.

Leninas pasiuntė į Seimo posėdžių vietą Latvių šaulių pulką, nepasitikėdamas kareiviais rusais. Be to, jisai liepė atvykti iš Kronštado jūrininkams.

Sesijai atsidarius Tauridos Rūmuose, bolševikai ėmė kelti triukšmą. Galerijoje susirinkusi gauja šaukė, plūdo bolševikų priešus ir, atstąję jį šautuvus bei revolverius grasino šauti. Vienas bolševikų šulas, Sverdlov, pareikalavo, kad Seimas tuojau priimtų "Sovnarkomo" (Liaudies Komisarų Tarybos) programą. Bet dauguma jį atmetė ir nutarė rinkti pirmininką.

Bolševikai nedrįso net statyti savo partijos žmogaus kandidatų į pirmininkus. Jie pasiūlė Mariją Spiridonovą iš "kairiųjų" socialistų revoliucionierių, norėdami tuo būdu suskaldyti daugumos balsus; bet vistiek jie prakišo. Steigiamojo Seimo pirmininku buvo išrinktas socialistų revoliucionierių vadas Viktor Černov (kuris dabar gyvena New Yorke; pernai buvo paminėtas jo 75-tas gimtadienis).

Bolševikų atstovams baubiant, Černovas pasakė kalbą. Jie vėl reikalavo, kad St. Seimas priimtų Lenino, Bucharino ir Stalino paruoštą platformą. Kai ji buvo atmesta, bolševikų atstovai išmaršavo iš salės. Netrukus, išėjo ir kairieji es-erai. Salėje tačiau paliko ginkluoti kareiviai, kurie visą laiką skatino pirmininką "baigti".

Steigiamasis Seimas priėmė ketelį pagrindinių įstatymų: apie demokratinę valstybės santvarką ir dvarų žemės pervedimą ūkininkams, ir nutarė siekti demokratinės taikos su Vokietija. Sesija tęsėsi visą naktį.

Buvo rytas, 1918 m. sausio 19-tą, kai St. Seimas padarė pertrauką pusryčiams. Atstovai vėl turėjo susirinkti prieš pietus, bet, atėję prie Tauridos Rūmų, jie rado duris užrakintas ir prie jų stovėjo ginkluota sargyba.

Tą pačią dieną Sovnarkomo dekretas Steigiamąjį Seimą panaikino.

— x —

Leninas, kurio partiją ir valdžią Rusijos žmonės atmetė trijų ketvirtadalių balsų dauguma, ryžosi valdyti Rusiją jėga. Nuo tos valandos bolševikai, pasirinkę smurtą ir prievartos kelią, pradėjo savo kontr-revoliucinę karjerą.

Jų smurto aktas prieš žmonių išrinktus atstovus, toliau, patarnavo pavyzdžiu Italijos fašistams, Vokietijos naciams ir kitų tautų reakcininkams.

Bet ir daugelis pačių bolševizmo vadų, kurie padėjo Leninui pasmaugti Rusijos demokratiją, susilaukė liūdnio likimo. Artimiausias "bolševikų tėvo" pagalbininkas Trockis buvo išvarytas iš Rusijos ir vėliau Stalino agento užmuštas Meksikoje. Bucharinas buvo sovietų teismo pasmerktas ir sušaudytas. Taip pat buvo pasmerkti ir sušaudyti pirmojo Sovnarkomo nariai — Kamenevas, Zinovjevas ir k.

Mariją Spiridonovą, kurią bolševikai siūlė į St. Seimo pirmininkus, sovietų valdžia padėjo į bepročių įstaigą.

Pats Leninas mirė 1924 m. sausio mėn. Bet jisai, dar būdamas gyvas, turėjo įsitikinti, kad jo iškurtas "revoliucinis komunizmas" veda kraštą į pragaištį. Kai Revoliucijoje sugriuvo visa pramonė, pakriko žemės ūkio gamyba ir prasidėjo masinis badas, Leninas grąžino ūkininkams prekybos laisvę, paskelbdamas "naują ekonominę politiką" (Nep), bet iš tikrųjų grįždamas atgal į "buržuazinę" santvarką, kurios panaikinimu jisai pirmiau didžiavosi.

Tačiau tą "Iljičio" užsimojimą atitaisyti savo didelę klaidą jo galios paveldėtojas Stalinas pavertė niekais, suvarydamas ir kolkozus Rusijos ūkininkus. Tuo būdu valstiečiai, kuriems 1917 m. revoliucija buvo žadėjusi "žemę ir laisvę", neteko visko ir atsidūrė aršesnėje padėtyje, negu senųjų laikų baudžiauninkai!

Rusijos liaudis yra paversta ir paskendusi skurde. Bolševikai jos bijo. Praėjus 32 metams po Steigiamojo Seimo išvaikymo, jie dar vis nedrįsta leisti žmonėms laisvai išsirinkti savo atstovus, nors tai jiems buvo prizuodėta 1918 m. sausio 19 d. dekretu. Bolševikai žino, kad laisvuose rinkimuose jie būtų nušluoti.

Todėl jiems nebėra kitokios išeities, kaip valdyti žmones kruvinos tironijos priemonėmis: jėga ir teroru.

APŽVALGA

LENINAS NEPASITIKĖJO ŪKININKAIS

Steigiamajam Seimui išvaikyti Leninas pasiuntė 1918 m. sausio 18 d. į Tauridos Rūmus latvių šaulius. Jisai šitaip aiškino šitą savo įsakymą:

"Mes negalime atsidėti rusų ūkininku. (Kitaip sakant rusiškai kareiviu.) Jisai gali persimesti į kitą pusę. Mums reikia proletarinio ryžtingumo."

Leninas bijojo, kad rusai kareiviai atsisakys šaudyti į žmonių išrinktus St. Seimo narius. Jisai labiau pasitikėjo latviais "miškų broliams", kurie rusų neapkenė, atsimindami 1905 metų "baudžiamąsias ekspedicijas", kurios malšino latvių sukilimą prieš caro valdžią.

DVIEJŲ LIBERALŲ NUŽUDYMAS

Iš vakaro prieš susirenkant St. Seimui būrys bolševikiškų jūrininkų įsiveržė į ligoninę Petrograde, kur gulėjo du žymūs rusų liberalai: prof. Feodor Kokoškin, pagarsėjęs mokslininkas, ir Dr. Andrei Singarev. Juodu buvo pasižymėję, kaip opozicijos vadai Valstybės Domoje, ir buvo išrinkti į Steigiamąjį Seimą.

Įsiveržė į ligoninę, bolševikiški matrosai juodu užmušė. Kai Leninui buvo pranešta apie šitą žmogžudystę, ir socialistai revoliucionieriai kartu su menševikais pareiškė protestą, jisai atsakė:

"Tegu jie protestuoja. Tegu jie truputį pasikarsčiuoja, truputį pašaukia, truputį padūsauja, išgeria daug arbatos ir pasiginėja per naktį, o paskui, užtikrinu jus, jie greitai užmigs. Toks jų yra tikrasis darbas. Niekam kitam jie nėra tike. Bet

kadetai (konstituciniai demokratai), be abejonės, ims organizuoti kontr-revoliuciją. Juos reikia stebėti abiem akim. Su pagalba kai kurių stambių generolų jie visada gali suorganizuoti naują Kornilovo pasikėsinimą prieš revoliucinę valdžią."

Šitaip Leninas tyčiojosi iš protestų dėl žvėriško nekaltų žmonių nužudymo. Jisai kalbėjo su panieka apie tuos, kurie protestavo žodžiais, bet nenorėjo naudoti ginkluotos jėgos savo protestui paremti.

Leninas gerbė tiksliai jėgą. Demokratinės partijos nesuiprato tos paprastos tiesos, kad prieš politinius banditus reikia kovoti ginklu, o ne liežuviu.

Bet Leninas klydo, kada jisai manė, kad Rusijos generolai organizuos kovą prieš bolševikus. Armijos vadai nenorėjo ginti Steigiamojo Seimo, nes jie beveik labiau neapkenė demokratinių socialistų, kaip bolševikų. Kariuomenė paliko "neutrali". Todėl bolševikų gaujos paėmė viršų. ("Baltagvardiečiai" ėmė kariauti prieš bolševikus vėliau, kai prasidėjo dvarų plėšimai ir dvarininkų žudymai.)

M. GORKI PASMERKĖ BOLŠEVIKUS

Po Steigiamojo Seimo išvaikymo Maksim Gorki rašė savo laikraštyje "Novaja Zizn":

"Vakar Petrograde ir Maskvos gatvėse skambėjo šauksmai 'Tegyvuoją Steigiamasis Seimas'. Už šito jausmo reikšmą ramius demonstracijų dalyvius šaudė 'Liaudies Valdžia'."

"Sausio 19 d. Steigiamasis Seimas mirė — iki ateis laimingesnės dienos — jo mirtis lemia naujus kentėjimus nukankintam kraštui ir

Sveikatos Dalykai

DŽIOVA — ŽMONIŲ PRIEŠAS

Bendras priešas, su kuriuo visi žmonės be pasaulėžiūros, politinio ir rasinio skirtumo turi rimtai kovoti, yra kai kurių ligos, kurios yra išsiplatinusios visame pasaulyje ir paima kasmet dideles žmonių aukas. Pavojingiausias iš jų yra vėžio ir džiovos ligos.

Dažnai sutinkame ir Chicago gatvėse automobilį su dvilinku raudonu kryžiumi ir užrašu prisidėti kovoti su tuberkulioze. Tam tikslui platinami ir tam tikri ženkleliai. Ir šis rinkliavos vajuos rodo, kad kova su džiova yra arši ir sunki.

Tuberkuliozė užpuola žmogų iš pasaly, neaučiama, nepastebimai. Jos pradžia nesukelia nei jokių skausmų, nei pastebimų negalavimų. Tik džiova pažengus žmogus darosi ligonis. Dėl to apie savo ligos pradžią žmogus nieko nežino ir dažnai pasitaiko, kad tik atsitiktinai išaiškinama sergančio asmens liga — džiova. Tad suprantama didelė ypač jaunų ir darbo žmonių sveikatos patikrinimo reikšmė ir svarba. Svarbiausia reikia tirti plaučius, nes nuo 80 - 90% visų džiova sergančiųjų serga plaučių tuberkulioze.

Tuberkuliozė sukelia lazdelės pavidalo džiovos mikrobas, kuris tegalima matyti mikroskopu, tam tikrais dažais tą džiovos lazdelę nudažius. Tas mikrobas užsilaiko tvankiose, drėgnose, saulės spindulių mažai pasiekiamose vietose. Saulės spinduliai užmuša džiovos bacilas. Dėl to tamsios, drėgnos, neventinamos ir saulės spindulių neapšvičiamos gyvenamosios patalpos sudaro pavojų susirgti džiova.

Dažniausiai džiovos bacilos patenka į plaučius su kvėpuojamuoju oru, jei jis turi džiovos lazdelių. Tos lazdelės pakimba ore su dulkelėmis arba su džiova sergančiųjų iškosmaisiais seilių lašelyčiais. Tai rodo, koks pavojus yra užsikrėsti džiova sveikiems, gyvenant su džiova sergančiais vienoje patalpoje. Džiovos bacilom užkrėstas ir sveikų asmenų kvėpuojamas oras įneša ir džiovos lazdelių į plaučius.

Ne visados patekusios bacilos sukelia džiovos ligą. Sveikas ir stiprus organizmas kovoja su į kina patekusiomis bacilomis ir dažnai jas nugali, neleidamas joms besidauginti. Iš to seka, kad nors daugybė žmonių užsikrečia džiovos bacilomis, bet tik keletas procentų iš jų tesuserga džiovos liga. Blogos gyvenimo sąlygos ir badavimas, kaip tai nepretendūs baltymų ir riebiųjų maiste, silpnina organizmo atsparumą. Badaudami ir atsparumo netekę žmonės lengviau susserga tuberkulioze. Dėl tos priežasties daug iš lietuvių pabėgėlių Vo-

masėms žmonių. Tiesa, šioje valandoje dar nėra išrašytas mirties paliudymas Steigiamajam Seimui. Bet Mالدوq už Velionį jau yra atskaitytos. Steigiamasis Seimas tėra ne kas kita, kaip lavonas, be gyvybės, be sielos. Jisai gali būti prikelstas, tiksliai susirikiavus naujoms jėgoms, tiksliai atsipekėjus žmonių masėms ir blaivai supratęs nelaimę, kurią atnešė jų tamsumas, gudriai panaudotas saujos bepročių."

Tačiau tos "bepročių saujos" vadas Leninas vėliau patį Gorkį panaudojo savo tikslams, suteikdamas jam riebią apmokamą spaudos prižiūrėtojo vietą.

kietijos stovyklose susirgo ir susserga džiova, kuri jiems užkerta kelią išemigruoti į kitus kraštus. Apskritai blogos gyvenimo sąlygos atsiranda sunkiais laikais, ypač karo metu. Tokiais atvejais, susirgimai džiova žymiai padažnėja. Pvz. pirmojo pasaulinio karo metu mirtingumas džiova padidėjo: Vokietijoje 61%, Anglijoje 43%, Prancūzijoje 33% ir JAV 3%. Antrojo pasaulinio karo metu mirtingumas džiova padidėjo: Vokietijoje 45%, Anglijoje 11% ir Prancūzijoje 16%. Amerikoje šio karo metu, kaip paskelbtos statistikos rodo, mirtingumas džiova nepadidėjo. Tai rodo, kad šio karo metu Amerikos gyvenimo sąlygos ir mityba apskritai nebuvo blogesnės, negu normalaus gyvenimo metu.

Jauni žmonės dažniau susserga tuberkulioze, negu senyvesnio amžiaus. Vyrai serga džiova 2 - 3 kartus dažniau negu moterys. Čia įdomu pastebėti, kad ir vėžiu vyrai serga dažniau, negu moterys.

Su tuberkulioze galima sėkmingiau kovoti, jei tuberkuliozė susekama jos pradžioje. Dėl to labai svarbu, kad žmogus laiku nuo laiko duoda patikrinti savo plaučius plaučių specialistui. Šiandien priemonės kovai su tuberkulioze yra tobulesnės ir sėkmingesnės. Jei prieš kelias dešimtis metų tu-

berkulioze sergančiųjų tik apie 10% praktiškai tepagydavo, tai šiais laikais laiku pradėtų gydyti džiovininkų iki 60-70% gali pasiekti praktiško pagijimo. Amerikos tyrinėtojų surastas tuberkuliozei gydyti vaistas streptomycinas sudaro didelį priemoninį indėlį kovai su džiova. Europoje šitas vaistas dar teigaunamas tik apribotais atsitikimais. Dėl to ir džiova sergantieji lietuviai Vokietijoje toli gražu nevisi gauna streptomycino, kurie yra jo reikalingi. Mano patyrimu streptomycinas ypatingai jaunose džiovos stadijoje gali ligoniui daug padėti.

—Dr. med. K. Gudaitis

Franko veža auksą į New Yorką

NEW YORK, N. Y., saus. 17 d. — Diktatorius Franko lėktuvas siunčia į New Yorką auksą, kurio vertė siekia 12 milijonų dolerių. Franko nori gauti didelę paskolą iš Chase Banko. Atvežamas auksas bus užstatas.

Diktatorius nori pirkti javų. Pilietiškas karas jau seniai pasi- baigė, bet diktatorius dar negali atstatyti krašto ūkio.

Javų atsargos jau baigiasi. Nuo kovo pradžios gyventojai neturės duonos, jei ji nebus įvežta.

Karo vadovybė įsakė Mis-souri slėnio gyventojams keltis į saugesnes vietas. Pakilęs vanduo gali pakenkti ūkininkams.

Pittsburgho elektros bendrovės pranešė dirbtuvėms, kad gali prifrūktų elektros. Jėgainė baigia anglies atsargas, negalės gaminti reikalingos elektros.

LIETUVOS GIRIŲ MILŽINAI

K. SCESNULAVICIUS

(Tęsinys)

MIŠKŲ MOKSLAS IR MIŠKININKŲ PARUOSIMAS LIETUVOJE

Rašo J. Rautkys

Be visa to, Vilniuje, šalia universiteto botanikos sodo Vingyje (Zakrete), 1911 m. buvo įsteigtas Miškų Mokslų Fakulteto arboretumas ca 20 ha ploto, kuriame sistematine tvarka užveista apie 400 rūšių egzotinės augalijos. Jos didelė dalis gauta iš Tartu universiteto arboretumo, prof. A. Matisen'o dėka. Čia, be mokomojo tikslo, buvo užsibrėžta taip pat ir egzotinės augalijos aklimatizavimo tyrimas Rytų Lietuvos klimatinėse sąlygose.

Miškų Mokslų Fakultetas turėjo pakankamai gerą miškų srities knygyną, kuris buvo papildomas naujai pasirodanti literatūra. Taip pat suorganizuotos reikalingos pagalbinės mokslo įstaigos, jų tarpe ir mokomoji miškų urėdija, kuria Fakulteto Taryba pasirinko Trakų Miškų Urėdiją, apie 8,235 ha ploto.

Aukštasis miškų mokslas Vilniuje, turėdamas palankias sąlygas, tikėtina, yra radęs sau čia patvaresnę nuolatinę vietą ir kartu, stojęs gretose su kitais Vilniaus Universiteto ugdomais bei skleidžiamais mokslais, stiprina Lietuvos valstybės kultūrinę ir ekonominę galią.

1944 m. antroje pusėje vystantis II pasaulinio karo veiks-mams Lietuvoje, savaime suprantama, buvo paliestas ir Miškų Mokslų Fakultetas. Mokslinis ir mokomasis darbas sustojo. Apie 90% specialistų dalykų mokomojo personalo Miškų Fakultetą turėjo apiešti ir pasitraukė į Vakarus.

c) Miškų ūkio tyrimas.

Miškų ūkio tyrimas Lietuvoje, kaip ir mokslas, nėra suskubęs dar galutinai išsiplėtoti. Pirmiausia būtų nurodytina, kad jis buvo vykdomas labiau atsitiktiniams, skubensio tyrimo būtinimams reikalingams tenkinti, pvz. miškų kenkėjų aptūplindžio bei pakenkėjų atsitikimais. Tokiais atvejais kreipiamasi į veikiančias mokslo įstaigas, kur atitinkamų sričių specialistai atlieka vienokius ar kitokius tyrimo darbus.

1936 m. jau buvo įsteigta prie Miškų Departamento, Kaune, Miškams Tirti Komisija, kurią sudarė departamento direktorius — pirmininkas, ir nariai — atitinkamų sričių specialistai. Be to, ji turėjo ryšių ir su Žemės ūkio Tyrimo Įstaiga.

d) Draugijos ir spauda.

Lietuvoje ilgą laiką veikė vienintelė platesnio masto miškininkų organizacija — Lietuvos Miškininkų Sąjunga, vėliau tapusi Lietuvos Miškininkų Draugija. Jos tikslas kultūrinis ir ekonominis. Šiai draugijai priklausė daugumas miškininkų. 1939 metais Lietuvos Miškininkų Draugija buvo uždaryta.

Su Lietuvos Miškininkų Draugija tampriai buvo susijusi ir miškų srities spauda. Nuo 1929—1940 metų ši draugija leido vienintelį Lietuvoje mėnesinį miškininkystės žurnalą "Mūsų Girios". 1943 metais "Mūsų Girios" buvo vėl atgaivintos.

(Bus daugiau)

Solistė I. Motekaitienė



p. IZABELĖ MOTEKAITIENĖ

Izabelė Blauzdžiūtė-Motekaitienė, studijuodama lituanistiką Lietuvos Universitete, lygiagrečiai mokėsi Kauno Valdzios Konservatorijoje, kur baigė italų prof. Oreste Morini vedamą dainavimo klasę. Dar būdama Konservatorijos studente, dainavo "Pikų Damos" Lizos ir "Tosca" Toskos roles, Konservatorijos pažangiųjų mokinių parodomose operos spektakliuose Valstybės Teatre.

Pasitobulinus dar porą metų privačiai, p. Motekaitienė 1942 m. debiutavo Kauno Operos Teatre operoje "Aidoj", Aidos rolėje, Kiprui Petrauskui dainuojant Radamės rolę. Po šio debiuto tuojau buvo priimta į Kauno Valstybės Teatrą operos soliste. Ten dainavo iki 1944 m., t. y., iki reikėjo palikti tėvynę dėl karo ir krašto okupacijos.

Šalia operos darbo Lietuvoje, solistė rengė savo rečitalius Kaune, Vilniuje ir k. Taip pat daug dainavo per Kauno radijo stotį ir įvairiose parengimuose.

Tremtyje dainininkė tuojau buvo įtraukta į dainavimą Vokietijoje, ir nuo 1945 iki 1949 m. (iki atvyko į Ameriką) ji dainavo 300 su viršum koncertų. Šie koncertai buvo duodami įvairiuose amerikiečių ir anglų zonose Vokietijos miestuose ir skiriami anglų bei amerikiečių kariuomenei, UNRRA ir IRO personalui, išvietintiems asmenims bei vietiniams gyventojams. Šių koncertų ciklą ji yra davusi keliolika vien savo vienos rečitalių tarptautinei publikai ir dainavusi Hamburgo radiofone.

1948 m. balandžio ir gegužės mėn. p. Motekaitienė kartu su kitais dainininkais buvo pakviesta reprezentacinių koncertų ciklui į Angliją. Pirmasis šių koncertų įvyko Londone, West-

minster Hall, dalyvaujant 2-500 publikos; programą atliko ne tik mūsų, bet ir estų bei latvių muzikos meno reprezentantai. Daugiau, kiti 22 koncertai įvyko įvairiuose didesniuose Anglijos miestuose.

Europą atsisveikindama, dainavo rečitalius pereinamoje stovyklose ir amerikiečių laive "Gen. W. G. Haan".

P. Motekaitienė išgirsime šį sekmadienį, sausio 22 d., 8 valandą vakare, 11th St. Teatre, Immigrants' Protective League naudai koncerte.

Suvalkiečių Draugijos choro žinios

Choras yra pasirengęs pastatyti operetę "Pavogtą sužadėtinę". Nors tam tenka skirti daug laiko ir pasiaukojimo, bet viskas sekasi gana puikiai, ypač, kad choras turi energingą mokytoją ir daug tremtinių, kurie puikiai darbuojasi. Choras yra padaręs pažangą. Toliau matysite ateinančių sekmadienį, sausio 22 d., Utenos Klubui parengime Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Tad dabar kviečiame gerbiamusius atsilankyti ir pamatyti tuos mūsų atliktus darbus.

M. Tverjonas

POPULIARUS ŠOKĖJAI



Visiems gerai žinoma "Ateities" šokėjų grupė, ypač dovajama Vytauto Beliajaus, pagražins Lietuvių Komiteto koncertą IMMIGRANTS' PROTECTIVE LEAGUE naudai.

Lituanistikos mokykla

Bridgeporte steigiamą Lituanistikos mokyklą. Mokykla veiks šeštadieniais, joje mokyklinio amžiaus vaikai ir jaunimas bus mokomas lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos, o taip pat lietuviškų liaudies dainų ir tautinių žaidimų. Pamokos tęsis 2 valandas. Mokomi bus ir tie vaikai, kurie lietuvių kalbos nemoka arba silpnai temoka. High-school ir kt. mokyklas lankančiam jaunimui bus sudaryta atskira klasė. Mokslas nemokamas.

Visų vietinių Amerik. lietuvių ir tremtinių vaikų tėvai kviečiami atsiųsti savo vaikus šį sekmadienį, sausio mėn. 21 d., pusę po 1 val. į šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpas.

Visi pasinaudokime šia mokykla, kurioje vaikai galės gražiai ir linksmai padainuoti, pažinti ir išmokyti savo tėvų kalbą.

Mokytojas.

Chicago Lietuvių Draugijos susirinkimas

Chicago Lietuvių Draugijos metinis susirinkimas įvyks sausio 20 d., penktadienį, North-west Hall trečiame aukšte (2403 W. North Ave.).

Nariai kviečiami gausiai atsilankyti. Valdyba išduos raportus, bus pateiktas auditorių raportas, komisijos padarys pranešimus (balsų skaitymo komisija praneš apie balsavimų rezultatus, rengimų komisija raportuos apie vakarą ir t. t.). Be to, bus aptarti ir kiti draugijos reikalai. —Valdyba.

Amerikos karo laivas "Missouri" įsmigo į pakraščius smėlį. Baržos vakar bandė nuvilkti laivą į gilumą, bet nepajėgė. Laivo kapitonas laukia potvynio. Jis šiomis dienomis paėmė vadoverybę ir įklampino laivą.

Dainų ir literatūros vakaras

LITUANISTŲ VETERANŲ LABUI

Kovo 4 d. ruošiamas dainų ir literatūros vakaras lituanistų veteranų labui.

Idėja pagelbėti mūsų įžymiesiems mokslininkams lituanistams, kurie šiuo metu dėl savo garbingo amžiaus yra patekę į sunkią padėtį, buvo išryškinta po Chicago Literatūros Draugijos suruošto prof. Vaclovo Biržiškos 65 metų sukakties minėjimo. Tam buvo išrinkta komisija (A. Ambrose, P. Jonikas, Kriščiūnienė, K. Liutkus, D. Velička), kuri tuojau ir numatė vieną iš pirmųjų konkrečių savo žygių—vakaro ruošimą.

Komisijos sudarymas ir šis jos paskelbtas žygis yra labai džiugūs visiems, kurie rūpinasi mūsų kultūra ir jos nusipelnusiais atstovais.

Jungtinės Indonezijos Valstybės jau parinko ambasadorių į Washingtoną.

Ponios Šliupienės siūlomas užrašas

Ponia Grasilda Šliupienė, Dr. Jono Šliupo našlė, siūlo iškalti tokį užrašą ant josios vyro kapo:

DR. JONAS ŠLIUPAS
aušrininkas ir kovotojas už Lietuvos laisvę
gimęs 1866 m. kovo 4 d.
mirus 1944 m. lapkričio 6 d.
nuolat skelbė:

Nedaryk kitam to, ką nenori, kad kitas tau darytų.

Ponia Šliupienė sako, kad daktaras visą savo gyvenimą laikėsi šio principo ir kiekviena proga patarė kitiems jo laikytis. Dažnai šiuo doroviniu dėsniu jis pradėdavo savo kalbas, ir beveik kiekvieną kartą juo baigdavo savo paskaitas. Šį dėsniį jis pasakojo paprastais žmonių, jį visuo met primindavo ir atsakingiems valdžios pareigūnams. Daktaras laikėsi šio principo iki paskutinės dienos.

—Komiteto Sekretorius.

1950 METAI BUS GERI METAI

Pasidėkite savo sutaupus saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.



Duodame paskolas su mažais mėnesiniais atmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

PLANINGAS TAUPYMAS

NEŠA GERĄ PELNĄ

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. Phone: VIRGINIA 7-7747

TAUPLYK NORS MAŽAI, BET REGULIARIAI

BET REGULIARIAI

Victoria Restaurant

2407 West 47th Street
Nuo Naujųjų Metų
VEIKIA DIENĄ IR NAKTĮ
Didelis pasirinkimas įvairių valgių

GERIAUSIA PIRKTI
NAMAMS BALDUS
— IS —

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVIŲ

SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS
APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI,
KILIMAI, LOVOS IR VAIKU BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Leagviasi išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

4183 ARCHER AVE.
Tel. Lafayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
CHICAGO, ILL.

CONRAD FOTOGRAFIAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiomis užlaido-
mis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS
garantuotas.

414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

ŽOLĖS - ŠAKNYS



Pas mus visad galite gauti seką žolių ir šaknų svarais, pusę svario arba mažiau, prisijungdami mus.

Paragvaju Arbatą, sv. \$1.2
Medleva Žievės svarais \$1.5
Čemeryčia Šaknys, svar. \$1.5
Valerijono Šaknys, svar. \$2.0
Pelynų Žolė, svarais \$2.0
Europos Ramunų Žiedai svarais \$2.5
Trukžolių, svarais \$3.0
Nervazolių Šaknys, sv. \$5.0
Ginseng Šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės svarais \$20.0

ALEXANDER'S CO

414 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS

BAIKITE SAVO KANČIAS



arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2— (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritės bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5— (\$1.25)—nuo galvos slogos, širdies turi cinos žievės ir tuoj veikia.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12— (\$1.25)—nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17— (\$1.00)—GARSIOJ! Skilvio Arbatą teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai luosuoja vidurius, juos sušumuoja.

STANIS Analgesic SALVE— (\$1.00)— duoda STEBETINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritės, sciatic, reumatizmo ir arthritės, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Belkia trintis raumenis nuo drebulio slogų ir šaltų kojų. Staiga susigeria ir odą ir ilgai laikosi šiluma. Svelnina ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išlaiko kūną susirinkusius nuodus.

Atleikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose ap-
teikose arba Wieboldt krautuose.

Z. G. STANIS COMPANY

2822 Archer Ave.
CHICAGO 8, ILL.

Skaitykite "N-nas"

5—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—KETVIRTAD, SAUSIO 19, 1950

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS



Mano 30 metų praktikavimas
jūsų garantavimas.

Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastis galvos skaudėjimo
svaigimo arba spenimo, nervuo-
tumo, skaudama akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Prirengia teisingai akinius. Visuo
se atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančia ma-
žiausius klaidas. Speciali atida at-
kreipiama į mokyklos vaikus.

Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v.
Seredomis uždaryta, o Nedėliu
pagal sutartį.

Daugelyje atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373.

DR. E. MARKUNAS

Lietuvių Optometristas
4335 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIŲ REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akių Pritaikymas
Lentų Pataikymas
7654 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAilbrook 5-4383

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien,
išskiriant ketvirtadienį 9et. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, iš-
taiso kreivas akis be operacijos,
turi modernius instrumentus akių
bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių
trūkumų; 35 metų praktika paleng-
vina akių ryrimą, kuris atliekamas
su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys sąsąjė ar niežti,
negalite sūlio įverti ir atdara, akys
bijo aštrios šviesos, pajūnėse skau-
tyti, užsėkit pasitarti pas Dr. Michel
—nieko nekainuos.

Antras aukštas.

4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtis
Tel. YArds 7-1329
Pritaiko Akinis
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p.

DR. A. MICHEL



Silpnos ir pažeistos akys turi būti
tuojau pataisytos.

Akių silpnumas yra gamtos pasarga.
Vartojimas kreivų ir nepritaikintų
akinių, nėra sveika jūsų nervams
arba akims. Šis patarnavimas veltui.

Jos turi būti tuojau prižiūretos.
Dr. A. Michel visiškai išsugaminuos
jūsų akis, paaikšins ir patars jums
apie jūsų matymo problemas.

Kreivas akis pataisoma.
Akiniai rūpestingai pritaikomi.
3201 WEST 63rd STREET
Pietvakary kamp. 63rd ir Kedzie.

antras aukštas
Telefonas: WAlbrook 5-6118.
Ofisas atdaras kasdien 9:30 val. ryto.

NAUJENAS SKAITO VISI, SROVŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kencia nuo SENU AT-
VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir nakintis
miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos
niešti ir skauda. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų at-
virų ir skaudžių žaizdų, uždeikite
LEGULO Ointment. Jų gydymo s
ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą
ir galėsėte ramiai miegoti naktį.
Vartokite LEGULO Ointment
nuo skaudžių žaizdų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos,
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
stabdo džiūvimą odos ir perplūšimą
tarpsirščių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gydulios nuo
visų išvirsnių odos li-
gų. LEGULO Oint-
ment suteiks jums pa-
galbą nuo nuvargusių,
peršamų ir niežtinčių
kojų. Legulo Ointment
yra parduodamas po
75c., \$1.25 ir \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir apylinkėse
arba atsiųskite money
order į:

LEGULO, Department J
4847 W. 14th St. Cicero 50, ILL.

35,000 MYLIŲ KELIONĖ

Rašo J. PADŽIČNAS

(Tęsinys)

Amerikos šveicarija

Vina del Mar kai kurių yra sugretinama su šveicarija. Iš visų Amerikos respublikų suvažiuoja čia turčiai vasaros atostogas praleisti. Gražiausias vilos stovi kalnų viršūnėse. Prie kiekvienos vilos yra gėlynai ir gražūs vingiuoti takai. Aukščiausiame kalne yra puošnus palocius, kuriame gyvena Chile respublikos prezidentas (jis čia praleidžia vasarą).

Aplankė Valparaíso miestą, kuris yra slėnyje, iš visų pusių kalnų apsuptas. Kalnuose visur matosi trobesiai. Į kalnus veža žmones maži elevatoriai, kurie yra panašūs į autobusus.

Gyventojų sąstatas margas: sutinki daug nuskurusį vargšų, bet nemažai yra ir pasiturinčių. Automobilų judėjimas itin didelis. Automobilai beveik ištisiniai Amerikos išdirbyslės.

Sostinėje

Iš Vina del Mar elektrikinį traukinį vykime į Chile respublikos sostinę Santiago. Kelionė trunka apie 3 valandas. Traukinys visai moderniškas, tad ir keliauti buvo malonu. Kiek pastebėjau važiuodamas traukinį, tai žemę pusėtinai prasta. Kur tik žiūri, visur kalnai. Jei kur gyvena ūkininkas, tai labai suvargęs. Jo namai, tai tik palapinė.

Santiago miestas priskaito maždaug du milijonus gyventojų. Daug didelių ir gražių namų; daug naujų namų statoma. Vidurmiestyje judėjimas labai didelis. Nemažai įvairių krautuvų, bet prekų kainos pusėtinai aukštos. Kiek teko patirti, darbininkas per dieną uždirba maždaug 50 pesų (amerikoniškais pinigais tai bus apie 50 centų). Tarnaitėms per mėnesį yra mokama nuo penkių iki dešimt dolerių. Žodžiu, atlyginimas darbininkams labai menkas.

Sustojome viešbutyje, kuris yra visai arti prezidento rūmų. Kiekvieną rytą apie 10 val. garbės sargyba per pusę valandos groja maršus. Tai ženklas, kad sargyba turi persikainuoti. Sargyba susideda iš maždaug 200 gražiai apsirengusių karių.

Žmonės gyvena primitiškai

Kai keliauji, tai nėra laiko su atsidėjimu stebėti, kas dedasi aplinkui. Tik prabėgomis susipažįsti su gyvenimu to krašto, per kurį keliauji. Ir vis dėlto šis tas užsiregistruoja ir pasilieka tam tikri įspūdžiai. Štai važiuojame traukiniu. Bėga jis vidutinišku greitumu. Žiūriu pro langą. Matosi laukai, pievos, sodybos. Lengva pastebėti, kad gyvenimas čia itin primitiškų. Štai sodinamos bulvės. Su kastuvu iškas duobelę ir kiekvieną bulvę atskirai pasodina. Kiek tai laiko užima. Bet, matyti, žmogaus gyvyjį jėga čia pigi. Prankaus žmogus šiek tiek žemės, — ir skursti sau.

Javai piauoniai piauoniai. Įsivaizduokite tik sau, kiek reikia laiko praleisti, kol nupiauoniai javai nuo kiek didesnio lauko! Na, ar bėra reikalo daug kalbėti apie žmonių gyvenimo lygį? Aišku, jis labai žemas.

Keliavimas visokiomis priemonėmis

Susisiekimas geležinkeliais labai pigus. Štai žmona ir aš traukinyje turėjome atskirą "kompartmentą" ir atlikome 1,400 kilometrų kelionę. Ir visa tai atsiėjo tik 8 dolerius amerikoniškais pinigais!

Keliauti teko per Andes kalnus ir Chile valstybės ežerus. Keliavome laivais, autobusu ir mažais laivukais. Kelionė buvo labai įdomi, bet iš dalies ir pavojinga. Per 38 valandas

iš viso pasistūmėjome pirmyn tik 170 kilometrų. Iš to galit suprasti, kiek varginanti buvo kelionė. Kai plaukėme per mažiukus ežerus, tai iš abiejų pusių matėsi didžiuliai kalnai, kurie siekė debesis. Kalnai buvo sniego padengti. Tuo tarpu žemai, kur mes plaukėme, buvo visai šilta. Kalnai yra nepaprastai statūs. Reikia labai jau galvą užriesti, kad iš arti galėtumėi pamatyti, kas yra viršuje.

Viename ežere vanduo buvo šviesiai žalias, o kitame — mėlynas. Ežerėlių platumas vietomis buvo tik apie 150 pėdų.

(Bus daugiau)

IŠ CHIGAGOS

Ruoš daugiau dažytojų

Čikagos distrikto dažytojų taryba Nr. 14 (AFL) nori bent 300 mokinių, kurie mokytųsi dažymo, nes šiuo metu trūksta dažytojų.

Nori registruoti namus

Miesto Tarybos komitetas nutarė pasiūlyti išleisti įstatymą, pagal kurį būtų verčiami registruoti savininkai savo namus, neturinčius gaisro atveju atsarginio išėjimo.

To įstatymo neklusą būtų baudžiami iki \$200, 6 mėn. kalėjimu arba abiem bausmėmis kartu.

Čelisto koncertas

L. Teraspulsky, 27 m. kritiku atžymėtas čelistas, sausio 20 d. 8:30 v. v. turės koncertą Orchestra Hall.

Bus vaikų sveikatos diena

Vasario 6 d. Čikagos Dentistų Draugija ruošia visuotinę vaikų dantų sveikatos dieną.

Naujos oro pašto linijos

Nuo sausio 16 d. įvestas oro pašto susisiekimas linija A. M. 79 tarp Albany, N. Y., Adams — North Adams, Greenfield, Orange, Fitchburg, Lowell (veiks vėliau) ir Boston, Mass.

Nuo vasario 1 d. oro pašto susisiekimas pradėdamas ir linija A. M. — New Haven, Conn.

14 metų už mylimosios nužudymą

Teismas nuteisė Hasley McDonald, 35 m., vedusį pardavėją, 14 metų kalėti už jo "savaitgalio žmonos" Miss Joan Vestal, 24 m., nužudymą.

Miss Vestal, dviejų vaikų motina, buvo nušauta ginčo metu su McDonald.

Atėmė pornografinę literatūrą

Juvenile Bureau sekia konfiskavo pornografinę (obscene) literatūrą ir paveikslus tavernų sandėlyje 744 N. Damen ir areštavo Walter Lenchard, 63 m. krautuvės valdytoją.

Arešto imtasi, kai buvo ištirti šie pornografiniai dalykai, pasiekę Amundsen ir Lane technikos aukštesnias mokyklas.

Tarnybos veteranų administracijos

U. S. Civil Service Commission skelbia egzaminus kontraktų, techninių asistentų ir kitiems pareigūnams, kurie norėtų gauti tarnybą Veteranų Administracijoje Vašingtone, D. C. Atlyginimas \$5,400—6,400.

Nebus rašytinio egzaminas. Kandidatai turi parodyti administratyvinio ir priežiūros patyrimo. Smulkesnių žinių duoda Executive Secretary, Committee of Expert Examiners, Veterans Administration, Washington 25, D. C. Prašymai priimami iki sausio 31 d.

Kur tik mūsų nėra

—Keramikas Juozas Jucius iš tremties persikėlė gyventi į Braziliją. Čia Sao Paulo mieste dirba keramikos fabrike. Juozo Juciaus šeima susideda iš šešių, kurių darbingi jis ir jo nepilnametė duktė. Abudu juodu tame pačiame fabrike dirba.

—Jau Argentinioj gimęs Antanas Krapavickas, iš profesijos agronomas, Kordobos universitete gamtos fakultete profesoriauja. Jo tėvas yra žymus vietos veikėjas ir spaudos bendradarbis. Krapavickių vienas sūnus Pranas yra inžinierius, o Petras — dar studentauja.

—Mechanikas Vladas Plečkaitis iš tremties gyvenimo emigravo į Braziliją, buvo apsigyvenęs Sao Paulo ir dirbo vietos fabrike, bet dėl klimato sąlygų daro žygius keltis į Kanadą.

—Jonas Marcinkus, iš profesijos dažytojas, iš tremties gyvenimo persikėlė į Argentiną. Buenos Aires mieste jis verčiasi savarankiai ir ima parangas.

—Naujojo Zelandijoje apsigyveno keliolika lietuvių. Keturių šeimos apsigyveno netoli Wellingtono miesto, kur jiems numatyti darbai prie geležinkelio tiesimo.

Visi jie savo likimu patenkinti. Maistas geras. Nors darbas sunkus, bet bendrai Naujojo Zelandijoje niekas niekur neskuba, tai darbo tempai labai lėti, todėl dirbant neprivargsta. Visi ten nugabinti tremtiniai gyvena stovykliniu gyvenimu, kiekviena šeima turi atskirus su visais patogumais kambariukus. Visi čia atvykę yra išpareigoję dvejus metus dirbti tokius darbus, kokie jiems bus paskirti.

—Kolumbijoj šie buvę tremtiniai profesionalai dirba savo profesijoj: inžinieriai E. Švičėrys, A. Tylius, V. Trejus, V. Rimgaila, V. Vasiliauskas ir K. Gabrūnas, matininkas M. Špokauskas ir kultūrtechnikas H. Miliūnas. Dr. A. Liaugminas Kolumbijos švietimo ministerijos paskirtas naujam įkurtame Andų universitete profesoriumi. Lietuvaite žurnaliste Naritavičiūtė Bogotos universitete organizavo žurnalistikos katedrą.

—Dailininkas A. Šepetys, apsigyvenęs Kanadoj, yra pakviestas į Edmontono universiteto dailės skyrių dėstyti medžio bei linoleumo raizmo meną.

A. Šepetys į Kanadą atvyko kaip tik rinkimų į parlamentą metu. Rinkimams jis tuoj gavo daug užsakymų ir buvo pakviestas dailininkų federacijos kursuose dėstyti dekoratyvinę sieninę tapybą.

—M. Buzėnas, buvęs aviacijos leitenantas iš tremties išvyko į Kolumbiją ir dabar bogotoj dirba baldų dirbtuvėje.

—Buvusi Urugvajaus teatro balerina prof. Paula Jarmalavičiūtė ištekojo už Juan Aleberto Bocago, Montevideo banko direktoriaus. Prof. Paula Jarmalavičiūtė buvo uoli lietuvių visuomeniniame gyvenime ir lietuvių spaudoj bendradarbiavo.

—Anglų ligoninės slaugė A. Satygaitė Santiago mieste įvyksianame medicinos darbuotojų suvažiavime atstovavo Urugvajaus slauges.

—Jūrininkas Juozas Nickus, jūrininko mokslus pradėjęs eiti Lietuvoje, vėliau tarnavęs anglų laivyne, dabar su savo jachtu plaukioja Australijos vandenyse.

Jūrininkas Juozas Nickus yra pasiryžęs plaukti į San Francisco, Cal., ir čia dalyvauti su Lietuvos trispalve tarptautiniame lenktynėse tarp Los Angeles ir Honolulu. Tos lenktynės turi įvykti šiais metais. Juozas Nickus tikras, kad jis tas lenktynės laimės ir Lietuvos vėliavai gėdos nepadarys.

J. Nickus bendradarbiauja su Australijoj, pereinamojoje Unarquinty stovykloj dirba buvę tremtiniai Jakačiai, Nirukai, Pozelaitė ir kiti.

—Yallourne, Australijoj, Algis Jakštas, 23 m., dėl ištiktos nostalgijos (tėvynės ilgesio) ir bendrai nervų pakrikimo bandė peiliu nusižudyti. Jis buvo nugabentas į ligoninę.



Illinois valstybės gubernatorius Adlai E. Stevenson apžiūrėjęs pakilusių upių padarytus nuostolius. Dalis gyvenamųjų namų netekusių ūkininkų teko apgyvendinti Lawrenceville, Ill., kareivinėse.

SPORTINIAI APMĖSTYMAI SUTINKANT 1950-SIUS METUS

Malonu būtų sutinkant Naujosios Metus sportininkams ar sportą mėgstančiam visuomeni patiekti 1949 m. nuveiktų darbų balansą. Tačiau... ranka prie širdies pridėję turime atvirai ir be jokių išsisukinėjimų konstatuoti faktą, kad 1949 m. sportinėje srityje beveik nieko nenuveikėme... Kas kaltas? — Emigracija? Naujieji įsikūrimo sunkumai? Sunkus ir varginantis darbas fabrike? Pats sportininkas? Jo išsivystymas? Nesimeisime detaliai analizuoti šio neveikimo atskirų aspektų ar veiksmų, kurie lėmė tai, ką anksčiau konstatavome.

A propos! Negalime šiuo momentu neprisiminti Brooklynio ir Čikagos krepšinio arba Bostono šachmatininkų. Šių vietovių sportininkai ir jų veiklos kolonijoms, kuriose yra susispietę nemaža sportininkų! Gyvename civilizuoatame ir kultūringame krašte. Čia visuomeni nereikia kulti į galvą apie sporto bei fiz. auklėjimo reikšmę atskiroms tautoms ir net tautų geriams santykiams. Čia, pagaliau, sportas nėra įkaltas į prokrustinius "petilektų" rėmus ir netarnauja jokių partijai. Be to, esame čia atsidūrę ne tam, kad geriau pavalgytume, bet kad tęstume kovą, nesvarbu kokiomis priemonėmis, už savo krašto išlaisvinimą. Šiandien sportininkas turi suprasti, kad ir sportinis darbas, tai yra lyg visuotinio laisvės kovos fronto tam tikras ruožas, kuriame ir sportininkas privalo atiduoti savo duoklę bendram labui. Mes negalime būti patenkinti vien tik brooklyniečių arba čikagiečių veikla. Tai yra per mažai! O kur kitos vietovės? Ar jose nėra daugiausia jaunimo? Ar jiems jau viskas visvien? Argi esame jau tokius didelius kalnus nuvertę Vokietijoje? Nejaugi, pagaliau, mes jau neįsivaizduojame būtinio solidarumo Lietuvoje kovojančiam savo broliui? Nenoriu būti suprastas klaidingai ir neperšiu — viską meskime!

Zinome, kad pas mus visuomet ir viskas kilo "iš apačios". Iki šiol bet koks susiorganizavimas ar pasirodymas buvo tik partizaninis, kilęs iš privačios iniciatyvos ir spontaniškai. Šiandien turime JAV-se jau ir Vyr. FASK-to keletą narių, turime atvykusių ir garbingų sporto veteranų ir daugybę visų sričių sportininkų... Tikime, kad 1950 m. visose kolonijose sukrus ne tik vadovaujantieji, bet ir eiliniai sportininkai. Reikia tikėti, kad artimiausiu metu kompetentingų asmenų bus atlikti žygiai visą sportinę veiklą JAV-se sukoordinuoti ir bus nustatytos aiškos garės ateities veiklos. Tikime, kad šių metų balansas nebus pasyve, bet aktyve.

Visiems sportininkams N. Metų proga linkėtina ryžtingai sukrusti ir atsikrinti savo uždavinius.

Pr. M.

CLASSIFIED ADS.



REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

CHAS. URNICH—KAZYS URNIKAS. Per mane galite nusipirkti išimtinai arba parduoti bet kokią namą, peltiną, gėrą ir teisinį. Taupykite pinigus. Inšurinu viską, apsaugos patarimai veltui. Notary Public. Parūpinu morkius mažiausiais iškašias. Teisingas patarimas. 2500 W. 63rd St., 2 lubos, Prospect 6-6025.

MAŽAS ĮMOKEJIMAS

Prie 69-tos gat., arti Harper, 7 apartamentai (2-5, 2-4, 1-3 ir 2-2). Visi gyventojai neturi lyso — mėnesis iš mėnesio. Taiptgi garažas. Sautkite: Franklin 2-6556.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

50 AKRU prie geriausio vieškelio. 6 kambarių moderni stuba. Geri kiti pastatai. Arti Houston. BENNINGTON (Realtor) 1253 Du Barry Lane, Houston 18, Texas.

FARMA, 180 akru, tabako ir pienininkystės. \$13,500. K. L. HECK, Viroqua, Wisconsin.

MISCELLANEOUS

Ivairūs

100 TRAILERIŲ namų pardavimui, \$400—\$4,000. Mokestis kaip nuoma. Banko sąlygos. 5027 W. MADISON.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERNA-LIKIERIŲ STORAS Southwest transfer kampas. Dirbtuvių, praeivių ir kaimyninis bišnis; 6 dideli gyvenami kambariai viršų tavernos; šaldymas, didelis ekranas TV, virtuvė. Kaina \$9,500, rends \$225 ir mėnesi; 5 metų lysis. Išmokėjimas tinkamais žmonešms. 2000 WEST 59th STREET.

CICEROJ — Taverna pardavimui. Televizija, įrengimai. Lietuvių apgyventa. 4 kambariai užpakaly. 1334 So. 49th Court, Olympic 9079.

MOTEL

8 apšildomos vietos, 5 skrai dirbamoms žemės, 7 kamb. stuba, garažas, pašūre, 2 val. nuo Chicago. Michigane. WA 5-6260.

LIKIERIŲ krautuvė, užsiga. Gera apylinkė; geras bišnis; geras lysis. Adresas: 354 E. 71st Street.

TAVERNA su svetaine, šiaurvakarinėje daly, pilnai įrengta, yra televizija. Pardavimui apkauntu \$6,000. Adresas 1752 W. Division St.

TEXACO gazolino stotis — bišnis eina dabar; stakas ir įrengimas. Kaina \$2,950. 5855 W. Irving Park.

DELİKATESAI, maisto krautuvė. Elektrinis įrengimas. Geras bišnis. 3 kambariai, garų šildoma. Barges. Išmokėjimas. Chas. G. Voelker, 7907 So. Calumet Ave.

SENDVIČIŲ krautuvė, šiaurinėje miesto daly: \$600 savaitėje abelu įplaukų. Privatiški žmonės. Kaina \$4,500. 3523 Southport Ave.

VALYMO bišnis, kaurus, baldus, venetian blinds, taipgi velmas drapanų. Isteigtas 10 metų. Puiki šiaurinė apylinkė. Tel. MI 2-0249, Vakara tarp 7—9.

PARDAVIMUI 3 krėslų barzdasukutyla. 3547 W. 63rd Street.

GROSFERN. Visas elektrinis įrengimas. Daroma per \$700 ir savaitę. 2 kambariai, mūdvnė, anšildoma. Rends \$90. Ilean lysis \$8,500 Chas. G. Voelker, 5607 So. Union Ave.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUOKIT

Savo Virtuve

rba Bathroom su Steel Wall Tile kambaris: 4x4, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsiame—Krautuvė. LAfayette 3-2977 Pasirinkimas gražiausiu spalvu

GASINIS pečius pardavimui. Gerame stovyje, \$25. Sautkite: HEmlack 4-0628.

REPAIRS—IN GENERAL

Ivairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAIPA

DIDELĖ NUOLAIDA

ant radijų, televizijų, šaldytuvų skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirma pirkimo. Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite mūsų įstaiga ir pamatykite patys. Mes palisime jūsų seną prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS 3428 WEST 63rd STREET Tel. Republic 7-2650 CHICAGO 29, ILL.

MESOS KRAUTUVĖ

Isteigta 38 metai. Gera apylinkė. Rends \$50.00. Kr. tel. BU 8-5445. Res. NO 7-2725.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJENAS"

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkių

REIKIA VIRTUVEJE DARBUI 1 moters prie garinio stalo ir plauti. 1 moters virtuvės apvalymo pagalb. 5 dienas savaitėje. Nereikia dirbti šeštadieniais ar sekmadieniais. Norinčios dirbti. Gera mokestis. Lonneke — 2920 N. Burling. MO 6-6565.

PATYRUSIO SPOTTER

PRIE MOTERIŠKŲ SUKNIŲ

Geras mokestis, nuolatinis darbas.

Maloni darbo aplinkuma. Atsiskaito šiandien

FRANKLIN DRESS CO.

325 W. Jackson 10-tas aukštas.

REIKIA moters namų ruošos darbu, savas kambarys. Turi būti prielanki prie vaikų. Nėra sunkaus darbo. Sautkite: MUSEum 4-8501.

REIKALINGA moteris vienai dienai ir savaitę valymui kambarių. Nereikės skalbti arba virti. Dėl susitarimo sautkite po 6 vakarais. PLaza 2-9042.

SITUATION WANTED

Iesko Darbo

IESKAU darbo kaip patyręs batiusvis. Esu atvykęs iš Vokietijos. Kam reikalingas praneškite. Juozas Kaniušas, 3510 W. 63rd St. Tel. REpublic 7-0243.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

MARQUETTE Park. Apšildomas miegamasis kambarys rendon. Telefonas WA1brook 5-1085.

RENDON kambarys porai be vaikų, galima virtuvė vartoti, garų šildomas. Atsiskaito tik vakarais. 7159 So. University Ave.

RENDON didelis kambarys su virtuve ir šaldytuvu 2 vyram arba jaunai vedusiai porai, be vaikų. 1900 So. Union Ave. TAYlor 9-6653.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radio, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos. OLDS '49—98 Deluxe 4-dr. \$2,350 BUICK '49 Super 4-dr. dyna. \$2,100 OLDS '48—98 Deluxe 4-dr. \$1,750 CHEV. '47 Aero Sedan \$1,150 BUICK '47 Super 4-dr. \$1,295 PONT. '47 Stream. 6 sedanet \$1,195 OLDS '47—98 Custom 4-dr. \$1,350 FRAZER '47 Deluxe 4-dr. \$1,895 OLDS '46—76 4 door \$950 CHRYSL. '46 Town ir country \$1,150

General Motors lengvos sąlygos

MAY MOTORS SALES

Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

7411 So. Halsted Street

A. & C.

MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS

VARTOTŲ KARŲ

VISUOMET

1936's iki 1950's

\$50 IR AUKŠCIAU

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales

816-20 W. 35th Street

BUILDING MATERIAL

Statybai medžiaga.

LENTOS

ir Namams Statymui

Medžiaga

NAMŲ SAVININKAI, TIK

SOUTHWESTERN LUMBER

KOMPAIJA GALI JUMS